

ÉLETÜNK

XL. évf. 7–8. szám (40. Jg. Nr. 7–8)

Az európai magyar katolikusok lapja

2008. július–augusztus

AZ EGYHÁZI MOZGALMAK ÉS ÚJ KÖZÖSSÉGEK

XVI. Benedek beszéde a püspökhöz a Világiak Pápai Tanácsa által szervezett szeminárium keretében

A Világiak Pápai Tanácsa nem először rendez szemináriumot a püspököknek a világi mozgalmakkal kapcsolatban. Jól emlékszem az 1999-es alkalomra, amely a pasztorális feladatokat illetően ideális folytatása volt szeretett elődöm, II. János Pál pápa találkozásának a mozgalmakkal és új közösségekkel előző év május 30-án. Mivel akkor a Hittani Kongregáció prefektusa voltam, közvetlenül engem is érintett ez a munka. Mődomban állt, hogy közvetlen párbeszédet folytassak a püspökökkel, hogy őszinte és testvéri légkörben megosszuk gondolatainkat sok fontos kérdésről. A mostani szeminárium – az előzőhöz hasonlóan – folytatása szeretne lenni annak a találkozásnak, amelyet én tartottam 2006. június 3-án a hívők széles körével, akik több mint száz világi szervezetet képviseltek. Akkor rámutattam, hogy az egyházi mozgalmak és új közösségek tapasztalata „ragyogó jele Krisztus szépségének, valamint az Ő jegyse, az Egyház szépségének”. „A mozgalmakhoz tartozó kedves barátaimat” arra buzdítottam, hogy legyenek egyre inkább „a közösség iskolái, és járják együtt az utat, ahol meg lehet tanulni az igazságból és a szeretetben élni, amelyet Krisztus nyilatkoztatott ki és adott nekünk az apostolok tanúságtétele által, tanítványai nagy családjának életében”.

Az egyházi mozgalmak és új közösségek jelentik az egyik legfontosabb újdonságot, melyet a Szentlélek a II. Vatikáni Zsinat megvalósítása érdekében létrehozott az Egyházban. Közvetlenül a zsinati ülések után terjedtek el, többnyire az azt követő években, abban a lelkesítő és ígéretes időszakban, melyet azonban nehéz próbatételek is jellemeztek. VI. Pál és II. János Pál nyitott lélekkel tudta befogadni és megütni, bátorítani és támogatni a világi hívek részéről megjelenő új és váratlan valóságok kibővítését, melyek sokféle és meglepő formában viszáadtak az egész Egyháznak az életerőt, a hitet és a reményt. Ezek ugyanis már akkoriban tanúságot tettek arról, hogy milyen nagy öröm, mennyire ésszerű és szép dolog kereszténynek lenni, és életükkel kifejezték hálájukat, hogy ahhoz a titokzatos közösséghez tartozhatnak, amely az Egyház. Tanúi voltunk egy erőteljes missziós lendület feléledésének, amelyet az a vágy mozgatott, hogy szeretnék mindenkinél továbbadni azt a kincset, amit a Krisztussal való találkozás jelent, s amelyet úgy éltek meg, mint az egyetlen megfélelő választ az emberi szív mély szomjúságára az igazság és a boldogság iránt.

Ugyanakkor hogy ne kellene számot vetnünk azzal, hogy egy ilyen nagy újdonságot még sokkal jobban meg kell értenünk Isten tervének és az Egyház küldetésének fényében a mai kor körülményei közt? Éppen ezért hangzott el azóta a pápák részéről számos felhívás és útmutatás, amely egyre mélyebb

(Folytatás a 9. oldalon)

Szűz Mária mennybemenetele
Bartolomé Esteban Murillo (1617–1682)

Nagyboldogasszony

Szűz Mária mennybemenetelének ünnepe főünnep a Mária-ünnepek között.

Jeruzsálemben már az V. században megemlékeztek a Boldogságos Szűz égi születésnapjáról. Az ünnepet Dormitio Sanctae Mariae, „a Szentséges Szűz elszenderülése” névvel illették. A VI. században egész Keleten elterjedt az ünnep. Róma a VII. században vette át, ahol a VIII. századtól Assumptio beatae Mariae, „a Boldogságos Szűz mennybevétele”-nek nevezték.

Hittételtként XII. Piusz pápa 1950. november 1-jén hirdette ki, hogy a „Boldogságos Szűz Mária földi életpályája befejezése után testével és lelkével együtt felvételt a mennyi dicsőségbe”.

Mária halálának időpontját teljes biztonsággal nem lehet meghatározni. Feltételezhető, hogy Jézus Krisztus halálának évében vagy nem sokkal azután halt meg. Egyes számítások szerint Jézus 30-ban halt meg, amikor Mária körülbelül 54 éves lehetett.

Vannak olyan feltételezések is, amelyek szerint Isten Anyja Efezusban

(Folytatás a 4. oldalon)

SZENT ISTVÁN KIRÁLY, AZ EURÓPAI

Írta: Boda László

„Hol vagy, István király?” – zendül az ének a keresztény magyarok ajkán. Első királyunk, ki vagy te nekünk? És ki voltál Európának? Jelenünkben a két kérdés szervesen összekapcsolódik. S alapjaiban érinti a magyarság és Európa viszonyát, közelebbről: Nyugat-Európát. A pogányságból kereszténnyé lett ország nagy megújulása ugyanis első szent királyunkkal vette kezdetét. Mert a magyarság vele Nyugat felé fordult. Már nem a zsákmányoló portyázók harcos tekintetével, hanem azzal az eltökélt szándékkal, hogy „Veled akarok lenni, Európa, nem ellened”.

Jack London egyik novellája hajósokról szól, akik erejüket megfeszítve kelnek át a Horn-fók sok hajót elnyelő, rettegetten viharos tengerén. A tapasztalt kapitány már ismerte a mondást. És elhangzott a parancs a kormányshoz: „Tarts nyugatnak!” Nekünk azért jelent sokat az idézett novella címe, mert a magyarság ősidők óta ezzel a törekvéssel kereste hazáját: „Tarts nyugatnak!” Az első nyugat felé vándorlásunk, ameddig a szem visszafelé ellát, az Urál hegységen való átkelés volt, talán a Kr.u. 4. században. Erre a szintén nyugat felé terjeszkedő hunok nyomása a legelfogadhatóbb megokolás. A mai Baskíria térségében találják meg történezeink a régi-régi Magna Hungariát, ásatásokkal is megerősítve. De akkor már az Urál keleti térségéből, Délnyugat-Szibériából hoz-

Középkori Szent István-ábrázolás

tuk magunkkal a ma is megtalálható, helymeghatározó neveket: a Turát, a Tár-
(Folytatás a 6. oldalon)

EURÓPAI MAGYAR PAPI KONFERENCIA 2008

Az Európában működő magyar lelkipásztorok évente egyszer találkoznak, hogy közös ügyeikről tárgyaljanak, továbbképezzék magukat és erősítsék egymás között a paptestvéri kapcsolatot. Az idei évben az Európai Magyar Papi Konferenciát május 26–29. között rendezték meg a németországi Wernauban.

A város szélén lévő lelkigyakorlatos ház jó körülményeket biztosított a harminc résztvevőnek, akik ilyen formában első alkalommal találkoztak a külföldi magyarok tavaly felszentelt püspökével, a konferencia házigazdájával, Cserháti Ferenc esztergom-budapesti segédpüspökkel. Már az érkezés napján, hétfőn este elkezdődött a munka. Az üléseket a püspök felkérésére Tempfli Imre stuttgarti magyar lelkész vezette nagy hozzá-

értéssel, a résztvevők nagy meglepetésszerűen. A konferencia témája a Magyar Katolikus Püspöki Kar által meghirdetett Biblia évéhez kapcsolódott. Az első nap az előadásokat „A szórványpasztoráció a Biblia és az Egyház szava tükrében” címmel Kiss Imre a Szeged-Csanádi Egyházmegye általános helynöke tartotta, aláhúzza a közösségi lelkiesség kialakításának fontosságát. A délelőtti elő-

(Folytatás a 7. oldalon)

A papi konferencia résztvevői. Első sor (balról): Virágh József (London), Bereczky Béla (Nürnberg), Lukács József (Köln), Pál István (Basel), Bagossy István (Münster), Dobai Sándor (Liege), Cserháti Ferenc püspök (München), Kiss Imre (Szeged), Fülöp Gergely (Lyon), Simon Attila (Klagenfurt), Gegő István (Geislingen a.d. Steige), Szabó Ernő (Linz); második sor: Szomszéd Tamás József SJ (Bécs), Havas István SchP (Brüsszel), Szabó József (Karlsruhe), Molnár Ottó (Párizs), Pintér Gábor (Párizs), Kiss G. Barnabás OFM (Detroit), Vizauer Ferenc (Zürich), Ruppert József SchP (Róma), Koncsik Endre (Würzburg), Németh László (Róma), Fodor János (Grác), Fülöp Menyhért (Rochdale), Takács Pál (Frankfurt a. M.), Solt Jenő (Almhult), Tempfli Imre (Stuttgart), Merka János (München). A képről hiányzik: Gyúrács István SJ (Stuttgart). Fényképezett: Simon Ferenc (Bécs)

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Hat nap alatt?

Idézet egy németországi olvasónk leveléből:

Kedves Miklós atya! Az ÉLETÜNK februári és márciusi számában, a Biblia évére való tekintettel a Szentírás értelméről, jelentőségéről tájékoztatót bennünket és adott egyfajta „használati utasítást” is, hogy hogyan olvassuk a legnagyobb haszonnal.

De bármennyire is átgondolt és logikus, amit Atya ír, van két mondata, amivel így nem tudok egyetérteni. Az első: „A Biblia nem természettudományos értekezés, hanem vallásos igazságok közlése”, és a második: „Tekintve, hogy igazság csak egy van, nem lehet ellentét a természettudomány és a hit igazsága között”. Az elsővel az Atya elismeri, hogy a Biblia és a természettudomány állításai közt ellentétek állnak fenn, a másodikkal viszont tagadja, hogy a természettudomány és a hit igazsága közt ellentét állna fenn, mivelhogy „igazság csak egy van”. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a Szentírás Isten szava, a Szentlélek sugalmazására íródott, tehát tévedhetetlen, akkor ebből az következik, hogy hívő ember csak a Biblia tanítását fogadhatja el igaznak és a természettudomány tételeit el kell utasítania, vagy pedig a természettudomány oldalára áll és akkor a Biblia tévedhetetlensége válik kérdésessé és ezzel az, hogy Isten szava.

Örülök, ha Atya ezt az ellentmondást fel tudná oldani. Rajtam is sokat segítene.

Hálás vagyok olvasónknak, hogy vette magának a fáradságot és felhívta a figyelmemet a két idézet közti látszólagos ellentmondásra. Azért mondom, hogy látszólagos, mert a két mondat két egymástól különböző összefüggésben szerepel. Márpedig sose szabad egy az összefüggéseiből kiragadott állítást szembe állítani egy másik összefüggéseiből kiragadott állítással, ezzel ugyanis megamisítjuk eredeti mondanivalóikat. Ha ezt a logikai szabályt mellőzöm, akkor a két mondat egymással némileg téve valóban ellentmondássá válik.

Szeretném a két állítást egy-egy példával megvilágítani.

1. A hatnapos teremtéstörténet

Mindnyájan ismerjük a Biblia első könyve, a Genézis („Kezdet”) első fejezetében olvasható leírását a világ teremtésének. A biblikus és régészeti tudományok kiderítették, hogy a szöveg mai formáját a Kr. e. 5. században kapta. De az olvasó arra is felfigyel, hogy a 2. fejezet egy második teremtéstörténetet tartalmaz, amely egy napra időzít a teremtést és nagyon részletesen foglalkozik az ember, az állatok és az asszony teremtésével. Erről a szövegről tudjuk, hogy már a Kr. e. 9. században létezett, de csak az 5. században kapcsolták hozzá az elsőhöz. Ha ezt egy kissé tüzetesebben szemügyre vesszük, akkor feltűnik, hogy a hat nap két háromnapos csoportra oszlik. Az első három nap a Teremtést befogadó közegek létrehozását, a világosságát, amelyet elválaszt a sötétiségtől, a felső és alsó vizek szétválasztását az égboltozat megteremtése által és végül a szárazföld és a tenger szétválasztását. A második három napon ezek beépítése történik: a világosság és sötéttség, illetve a nappal és éjszaka számára Isten megteremt egy napot és a holdat a csillagokkal. A vizek és az égboltozat számára létrehozta a tengeri állatokat és a madarakat, végül a szárazföldet betöltő állatokkal és az emberrel.

Ez a kétszer-háromas felosztása a Mindenségnek, megfelel a korabeli világ-

képnek, amelyet háromemeletesnek képzeltek el: felül az ég a szilárd boltozattal, középen a föld, mint valami korong és alatta az alvilág, amely ebben a formában a Teremtéstörténetben nem szerepel. A szövegből egyértelmű, hogy mindennek alkotója, létrehozója Isten, aki akaratával ad létet a Mindenségnek. Ez a legfontosabb mondanivalója.

A mai olvasó számára kézenfekvő, hogy mivel a teremtés ilyen leírása egy háromezer éves világlétre vonatkozik, a természettudomány szempontjából nincs jelentősége. Ami mégis tiszteletet parancsol és bizonyos aktualitást jelent, az az Isten szerepe, akinek jelenléte és abszolút valósága nélkül a Hatnapos elbeszélést a mítoszok világába kellene utalni és akkor senki se vitatkoznék felette. Már ebből is világos, hogy a Teremtéstörténet nem természettudományos irat, hanem vallási igazság közlése: Az egész mindenséget Isten akaratát döntése hozta létre. Ezért igenis le kell szögezni, hogy aki a Bibliát a természettudomány szemével nézi és magyarázza, meghamisítja. Ha a Bibliát a ma elfogadott természettudományos ismeretek alapján írták volna, azaz sugalmazta volna Isten, se a Kr. előtti évezred embere, de még az azóta lefolyt évezredek se értették volna meg belőle sokat. Isten pedagógiája megtalálta a módját, hogy minden kor szűlőitje megértse, amit Ő akart közölni vele. Ebből levonhatjuk a következtetést: a Biblia és a természettudomány témája ugyan azonos, mármint a mindenség eredete, de megközelítése más és más, a kettő közt tehát ellentét áll fenn, de nem ellentmondás.

2. A világ eredete a természettudomány nézőpontjából

Közismert, hogy a biblikus Teremtéstörténet hat napját sokan (mindmáig) hatzszor 24 órának tartották. Voltak már az ókorban is jelentős hittudósok, akik a hat napnak jelképes értelmet tulajdonítottak, például Szent Ágoston. A természettudományos világkép terjedésével járt, hogy egyes tudósok az anyagi adottságok, a világmindenségről szerzett ismeretek fejlődése alapján annak eredetéről különböző teóriákat állítottak fel. Ilyenek voltak – anélkül, hogy részletekbe bocsátkoznánk – Immanuel Kant filozófus, Pierre Simon Laplace matematikus és asztronómus, Georges Louis Buffon, Thomas Chamberlain, Einstein, mindnyájan az utolsó 20 évben. Az újabb tudományos kutatások újabb feltételezéseket eredményeztek, ilyen például Carl Friedrich Weizsäcker-é. A ma leginkább elfogadott teória az úgynevezett „Big Bang” azaz a Nagy Robbanás elmélete. Több tudós járult hozzá ennek az elméletnek a kidolgozásához, de kezdetén egy belga asztrofizikus, Georges Lemaître áll, aki katolikus pap volt.

A Big Bang-elmélet a következőket állítja:

A csillagászati kutatás során kiderült, hogy a világűr csillagrendszerei, amilyen a Tejút vagy az Andromeda spirálköd, állandó mozgásban vannak és hihetetlen sebességgel távolodnak egymástól, vagyis a közöttük lévő távolság egyre növekszik. A Mindenség tehát állandóan tágul. E jelenség magyarázatát a tudósok abban látják, hogy valamikor, mintegy 15 milliárd évvel ezelőtt, a Mindenséget betöltő anyag egy minimális térről összezsúfolva. Ennek következtében az anyagsűrűség és a nehézségi erő (gravitáció), de a hőmérséklet is hihetetlen fo-

tot ért el. Egyszer csak minden felrobbant. Ezt nevezik „ösröbbanás”-nak, angolul „Big Bang”-nek. A robbanás révén az összesűrített anyag szerteszóródott a világegyetem minden irányába. Az anyag lehűlése folytán csillagok, csillagrendszerek, holdak és bolygók keletkeztek. De a robbanásból eredő mozgás nem szűnt meg, ezért tágul tovább a Világegyetem, sőt minél távolabb kerülnek egymástól a csillagrendszerek, annál nagyobb sebességgel távolodnak egymástól.

Ma az asztronómusok lehetségesnek tartják, hogy további évmilliárdok során a folyamat, az anyagban rejlő nehézségi erőnél fogva lelassul, sőt iránya megfordul és újra sűrűsödés alakul ki. Ezt nevezik – szemben a robbanással, az „explózió”-val, „implózió”-nak. Elképzelhető tehát, hogy a következő menetben minden újrakezdődik.

Mindezt azért akartam elmondani, hogy lássuk, a természettudomány felismerései és a Biblia álláspontja között nincs ellentmondás.

1. A természettudomány csak az anyaggal, annak tulajdonságaival, törvényszerűségeivel foglalkozik, de sosem teszi fel a kérdést: honnan az anyag? Miért ilyen az anyag? Ha ilyen kérdésekkel foglalkoznánk, akkor átértene a filozófia és a teológia területére.

2. A teológia minden nehézség nélkül elfogadhatja a természettudomány tételeit. Ezekből nem következik Isten léte és a teremtés aktusának tagadása: Isten megteremthette az anyagot, mégpedig olyanakk, amilyenek a természettudomány megismerte. A bibliai Teremtéstörténet más szavakkal, a tudományosan nem képzett emberrel azt közli, amit a tudományos nyelvezettől függetlenül a kutatás eredményei nem tesznek kétségessé: a Világegyetem léte, mindazzal, amit tartalmaz, Isten teremti tévékenységére vezethető vissza. A kettő között nincs ellentmondás. Újra állíthatjuk: igazság csak egy van, de különböző utakon juthatunk el hozzá.

3. Nem beszélünk róla, de ugyanez vonatkozik az élet és az ember teremtésére.

A Bibliában leírt, anyagból megmintázott emberi test és a fejlődéstudomány szerint évezredek során kialakult ősember közt nagy a különbség. De végül is ugyanarról az emberről van szó. A fajok fejlődése semmiképp sem teszi feleslegessé Isten teremtő tevékenységét: Ő kellett, hogy olyanakk teremtse az élő anyagot, hogy az képes legyen eljutni a fejlődés legmagasabb fokára. Ha olvasóinkat ez a téma érdekli, alkalomadtán foglalkozhatunk vele.

A mondottakat összefoglalva, gondolom világos, hogy az olvasónk által a két bibliai cikkünk összefüggéseiből kiszakított mondatok, se külön-külön, de még egymás mellé téve sem tartalmaznak ellentmondást, mert:

1. a hatnapos teremtéstörténetnek nincs természettudományos vonatkozása, mondanivalója,

2. a világ eredetének természettudományos magyarázata pedig nem tér ki teológiai kérdésekre.

A két állítás szépen egészíti ki egymást és megtanít arra, hogy megérezzünk valamit Isten határtalan dimenzióiból.

Frank Miklós

„A szeretet otthon kezdődik. Minden attól függ, hogyan szeretjük egymást. Ebből a kölcsönös szeretetből táplálkoznak családi életetek, és bármerre járjatok is, ezt a szeretetet sugározzátok magatokból. Ne féljete a szeretettel járó szenvedéstől, mert Jézus maga is így szeret.”

Teréz anya

IMASZÁNDÉKOK

Júliusra

I.

Általános: Hogy növekedjék azok száma, akik a keresztény közösségnek önkéntesként nyújtanak nagylelkű és készséges szolgálatot.

Nem kizárólagosan keresztény kiváltság a jótékonykodás; viszont nekünk nagyvonalú a küldetésünk és a világban betöltött hivatásunkhoz tartozik. Az ilyen szolgálat, gazdasági és társadalmi jellegű, a világ megújítására, az emberek sorsának felemelésére törekszik.

Mi teljesen magunkévá tesszük a jótékonykodásnak ezt a társadalmi rendeltetését. Motiváló erőnk azonban nem valami humanista ideológia, hanem „a hit, amely a szeretet által munkálkodik” (Gal 5,6). „Krisztus szeretete sürget minket. Azt gondoljuk ugyanis, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor valamilyen módon meghaltak; [Krisztus] azért halt meg, hogy akik élnek, már ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt.” (2Kor 5,14–15.) „Annak tudata, hogy Krisztusban Isten önmagát adta értünk, egészen a halálig, arra kell ihletlen bennünket, hogy már ne önmagunkért éljünk, hanem ötére és vele együtt másokért.” (Deus caritas est, 33.)

Ez az imaszándék tehát a karitatív szolgálatról szól. Gondoljunk ennek sokféle változatára: olyanokra, amelyeket közösségi szerveződésekben, és olyanokra, amelyeket személyes elköteleződéssel bonyolítunk. 2007 elején a Szentatya megfogalmazta a rómaiak „karitás leveskonyha” nevű akcióját, amelyben, éppen a városi népesség nemzetközi összetételénél fogva, szinte a világ minden nemzetéből való emberek találkoznak.

Ebben a „szállodában” Krisztus jelenlétét szinte tapintani lehet; éhes emberek jönnek össze olyanokkal, akik kenyeret és levest adnak nekik. A betlehemi barlangban Isten egy mindenre rászoruló kisbaba szegénységével állt be köztük. Azért tette, mert szeret minket, és szeretetünket várja. Isten szeretet; nem szentimentális szeretet, hanem szeretet tudomány, aki Betlehemben kezd, és a keresztény fejezi be.

Isten emberré lett, mert vágyott arra, hogy velünk együljön, szegénységünkben részket. A hatalmas Isten szolidaritás akar lenni az emberi élettel, annak minden szükségével és szenvedésével.

Az újszülött Jézus bölcsője egy jászol volt Betlehemben, a „kenyér házában” (ez a városnév jelentése). Jézus tehát „az égből alá szállt Kenyér”, „az élet Kenyere”. A „leveskonyha” ezt a jézusi misztériumot teszi láthatóvá és tapasztalható valósággá; mindkét konyhai tevékenység beletartozik: a kenyér fogyasztása és a kenyér felszolgálása.

Most egy pillanatra megint elevenítsük fel magunkban a karitatív szolgálat sokféle módját (nevezetesen azokat, amelyek kezünk ügyébe esnek). Aztán tegyünk összehasonlítást, egyfelől a reklámozott költségek és fogyasztás, másfelől a javaknak karitatív kiosztása és (pl. „leveskonyhában”) történő elfogyasztása között. Imádkozzunk azért, hogy minél többen és minél mélyebben magunkévá tegyünk a szeretetszolgálatot!

II.

Missziós: Hogy az ifjúsági világtalálkozó az ausztráliai Sydneyben felgyújtsa a fiatalokban az isteni szeretet tüzeit, és egy új embérség reményének magvetővé tegye őket.

E hónap 15-étől 20-ig folyik Sydneyben a 23. Ifjúsági Világtalálkozó. E találkozóknak, amelyek 1985-ben kezdődtek, minden 2. vagy 3. évben van szorosán vett nemzetközi jellege (legutóbb a 20. volt ilyen Kölnben), közben pedig minden egyes ország otthon tartja a sajátját.

(Folytatás a 8. oldalon)

A PÜSPÖKKARI TITKÁRSÁGRÓL AZ EGYHÁZMEGYE ÉLÉRE

XVI. Benedek pápa Német László verbita atyát, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkárát április 23-án nagybecskereki (Zrenjanin, Szerbia) megyéspüspökké nevezte ki.

László atya 1956 szeptemberében született a vajdasági Hódáságon, ahol élete első 15 évét töltötte szüleiével és négy testvérével. Itt fogalmazódott meg benne a papi hivatás gondolata. Erről a Keresztény Élet egyik korábbi számában így nyilatkozott: „Nagyon jó plébánosunk volt, aki szívvel-lélekkel végezte a munkáját. Hatéves koromban kezdtem el mellette ministrálni, s megragadott az áldozatkészsége, az alázatossága, az imaélete, úgyhogy az ő példája nyomán az általános iskola végén döntöttem el, hogy én is pap leszek.”

Általános iskolai tanulmányait követően a szabadkai kissemináriumba, a Paulinumba került, ahol 1975-ben érettségizett. Az előadásokat itt magyarul, horvátul és szerbül tartották, az alázatossága, az imaélete, úgyhogy az ő példája nyomán az általános iskola végén döntöttem el, hogy én is pap leszek.” Általános iskolai tanulmányait követően a szabadkai kissemináriumba, a Paulinumba került, ahol 1975-ben érettségizett. Az előadásokat itt magyarul, horvátul és szerbül tartották, az alázatossága, az imaélete, úgyhogy az ő példája nyomán az általános iskola végén döntöttem el, hogy én is pap leszek.”

ENSZ és más nemzetközi szervezetekkel tartja a kapcsolatot. Itt részt vesz különböző üléseken, diplomáciai találkozókra. A politika világáról így nyilatkozott: „Fontos tapasztalatokat szereztem ebben a „különös világban”, ahol a vallást sokáig szinte meg sem lehetett említeni, a felszólalásokon első sorban az emberi méltóság és a szabadság fogalma lett kiemelve. 2001. szeptember 11. után – a New York-i merénylet követően – ez aztán megváltozott: a vallás hihetetlen erővel tört be a diplomata világába.”

2004 tavaszán a verbiták magyarországi rendtartományának főnöke lett, 2006. július 15-től pedig a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára. Megyéspüspöki kinevezését április 15-én tudta meg Juliusz Janusz magyarországi nunciustól.

A Nagybecskereki Apostoli Kormányzóság – az elcsatolt Csanádi Egyházmegye Jugoszláviához került területén – 1923-ban alakult meg. 1986-ban lett egyházmegye, első főpástorja a most nyugállományba vonuló Huzsvár László. Jelenleg 40 plébánián 36 pap végzi a 82 ezer katolikus hívó lelki gondozását. A hívek 90 százaléka magyar nemzetiségű, de vannak kisebb horvát, cseh és német közösségek is. Az egyházmegye területén három szerzetesrend működik: szalézaiak, jezsuiták és kalocsai iskolanővérek.

Német László atyát ünnepélyes szentmise keretében július 5-én, délelőtt 10 óra körül Erdő Péter bíboros szenteli püspökké a nagybecskereki székesegyházban.

Czoborczy Bence

ORSZÁGNYI EGYHÁZMEGYE A SZERZETESI KERT UTÁN

Egy országnyi egyházmegye vezetése vár rám az eddigi szerzetesi kert után! Ez túl „nagy falat”! Szeretném minél inkább és minél hamarabb megosztani ezt a szép, de óriási munkát – nyilatkozta a Keresztény Életnek P. Kocsis Péter Fülöp, dámóci görögkatolikus szerzetes, akit XVI. Benedek pápa a Hajdúdorogi Egyházmegye megyéspüspökévé és a Miskolci Apostoli Exarchátus apostoli kormányzójává nevezett ki május elején.

– Most még nem nagyon tudok mit mondani az elképzeléseimről. Még mindig csak kapkodom a levegőt, hogyan történhetett ez a váratlan fordulat – igaz, nem első az életemben – mondta az újonnan kinevezett püspök. – Terveim persze vannak. Az első között szerepel, hogy átgondoljam, kiket keressek, kérjek segítőtársul. Nagyon számítok paptestvéreim támogatására, tanácsaira. Sőt püspök társakat is keresek, s nem is csak a meglevők közül. Keresztes Szilárd püspök úr természetesen mellettem áll, s próbál bevezetni az egyházmegye irányításának titkaiba. Néhány régi barátom, katonatársam, akikből időközben szintén püspök lett, biztattak, majd segítenek. De azt is szeretném, ha minél hamarabb újabb magyar görögkatolikus püspököket is kinevezne a Szentatya, s ezért mindent megteszek. Elődeim az egész országban élő görögkatolikus püspökei voltak, azt hiszem, nem ártana „osztózni”... Nagymértékben számítok persze a világi hívők együttműködésére is.

A püspöki kinevezés híréhez közreadott rövid életrajz szerint Kocsis Péter 1963. január 13-án született Szegeden. 1989. augusztus 2-án szentelte pappá Keresztes Szilárd megyéspüspök. Felsőfokú tanulmányait Rómában, a Pápai Szalézi Egyetemen folytatta. 1990–1992 között a hajdúdorogi görögkatolikus iskola hitoktatója, 1992 és 1995 között Tornabarakony paróchusa. 1995–1999-ig a chevetogne-i (Belgium) bencés monostorban készült a szerzetesi életre. Szerzetesi fogadalmát 1998. november 6-án tette le, felvéve a Fülöp szerzetesi nevet.

A Belgiumban töltött novíciátus után 1999 karácsonyától Dámócon élt társaival a megyéspüspök által 2000-ben alapított monostorban.

Hogy nehéz lesz-e ott hagyni Dámócot, arra Fülöp atya (Fülöp testvér) válasza egyértelmű igen.

– Nagyon nehéz szívvel hagynom itt ezt a kicsi monostort és az itt szépen kialakult csöndes monasztikus életet – mondja, majd mesélni kezd: – A szerzetesi élet nem én választottam. Valószínű, a papságot sem, mert már 4 éves koromtól fogva azt mondogattam, hogy pap szeretnék lenni. Elég mélyen lehetett tehát már valami hívás, amire én épp csak bólintottam. Amikor a szemináriumi évek végén nőtlenül kértem a szentelésemet, akkor sem gondoltam meg arra, hogy szerzetes legyek. De az utána következő néhány év nagy fordulatot hozott. Közlebről megismerkedtem Atanáz testvérral (akkor még Orosz László atya), aki évek óta dédelgette magában a szerzetességi gondolatát. Elkezdtünk együtt imádkozni, s attól kezdve már nem is igen kellett megfogalmazni, hogy mire készülünk. Egy irányba fordult az utunk. Együtt mentünk ki Chevetogne-ba, a kéttritusú bencés kolostorba – hozzátéve, sok-sok évnnyi várakozás után –, onnan pedig már szerzetesként együtt jöttünk haza, és kezdtük el a szerzetesi életet ebben a kicsi bodrogközi faluban, Dámócon...

Az új főpásztor püspökké szentelése és beiktatása június 30-án volt a hajdúdorogi székesegyházban.

Dobos Klára

AZ 1956-OS ÁLDOZATOK EMLÉKMŰVE

Igeliturgia keretében áldotta meg Erdő Péter bíboros június 7-én a budapesti Rezső téri Magyarok Nagyasszonya-templom szentélyének külső falán az 1956-os forradalom és szabadságharc megtörténtének áldozatai emlékművét, Nagy Imre és társai kivégzésének 50. évfordulója alkalmából. Az emlékmű több táblából és egy domborműből áll. Az egyik táblán a forradalmi tevékenységért kivégzett 232 személy neve olvasható, egy másikon pedig a 13 erdélyi, valamint egy kárpátaljai személy neve, akiket saját országukban azért ítélték halálra, mert szimpatizáltak a magyar forradalommal. A fémről készült domborművön Jézus és a jeruzsálemi asszonyok találkozásának bibliai jelenete látható.

Alábbiakban Vargha Miklós Péter plébános ünnepi beszédéből idézünk.

„Amikor népünk Nagy Imre miniszterelnök és társai kivégzésének 50. évfordulójaához közeledik, akkor nemcsak katolikusoknak, hanem minden magyaroknak fontos, hogy az áldozatokról megemlékezzünk. Hiszen a nép, amelyik nem ismeri múltját, olyan, mint az a felnőtt, aki nem emlékezik gyermekkorára, személyiség zavarokkal küzd. Kodály Zoltán mondta, „az a nép, amelyik nem ismeri a múltját, nem érdemli meg jövőjét.” Mi, akarjuk remélni a jövőt.

Plébániánk régóta tervezi, hogy erre az évfordulóra az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatainak emlékművet állíttson. Józsefváros Önkormányzata kezdetől fogva folyamatosan támogatta

Az emlékművet Erdő Péter bíboros áldotta meg

kezdeményezésünket, nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag és szakmailag is. Ez is bizonyítja II. János Pál pápa megállapítását: „Az igazság mindig idősebb, és ugyanúgy nem veszti el idősebbőségét, miként a jóság, az igazságosság és a szentség”. XVI. Benedek pápánk jelmondata pedig „Az igazság munkatársai.” Szerény lehetőségeinkkel mi is ezek akarunk lenni.

Nem akarunk senkit szentté avatni, nem törekedtünk a teljességre sem, mert minden bizonnyal többen voltak az áldozatok. Azonban emlékeznünk és emléket akartunk állítani azoknak is, akik nem a harcokban lettek hősi halottak – ne felejtődjenek el, hogy ők is hősök. Tudatosítani akarjuk, hogy milyen sokan lettek a megtörtént áldozatai és azt is, hogy a „munkás-paraszt kormány” által kivégzett 90%-a fizikai munkás volt. A kivégzettek névsorán látni, hogy a legkü-

(Folytatás a 8. oldalon)

BIBLIAOSZTÁS A PARLAMENTBEN

Több mint száz parlamenti képviselő kapott Szentírást a Biblia éve alkalmából az Országgyűzésben. A katolikus és protestáns bibliaikat Erdő Péter bíboros, Bölskei Gusztáv református püspök és Ittész János evangélikus püspök adta át.

A kezdeményezést, amelyet Balog Zoltán, az Országgyűlés Emberi Jogi, Kisebbségi, Civil- és Vallásügyi Bizottságának elnöke indított el, Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke is támogatta. Köszöntőjében Szili Katalin így fogalmazott: a Biblia nem csupán történelem és nem csupán hitvallás, hanem kapaszkodó és értékrend a XXI. század globális világában.

Erdő Péter bíboros arról beszélt, hogy a magyar nyelvű bibliafordítások mérföldkövei a magyar nyelv fejlődésének, a könyvnyomtatás kialakulása pedig lehetővé tette, hogy Isten szava mindenki kezébe eljusson.

Bölskei Gusztáv az ünnepségre magával hozta édesapja és apósa bibliáit, kiemelve, hogy a könyveken át, amelyek túléltek családtagjainkat, magunk is egy közösség és a történelem részévé válunk. Eg segit a mindennapokban, döntéseink meghozatalában is.

Ittész János elmondta: a bibliai történetek tanúsítják, hogy a világ Isten

kezeében van, és minden embernek ennek tudatában kell cselekednie és döntéseket hoznia.

Az átadás előtt Balog Zoltán hangsúlyozta, hogy bár a különböző pártok másként emlékeznek meg bizonyos eseményekről, de a megváltás tekintetében mindannyian egy oldalon állunk. Minden ember megváltásra szorul, és Isten mindenkinek felkínálja a megváltás lehetőségét, s mindenkinek megvan hozzá a saját útja. Ehhez segítség a Biblia, amely mindenkihez szól.

A megjelent képviselők többségükben a Fidesz vagy a KDNP frakció tagjai voltak, de több szocialista képviselő is jelezte igényét valamely bibliafordításra.

Magyar Kurír

A parlamenti képviselők az Országgyűzés Delegációs termében vehették át a Bibliákat

Gyermekeknek

AUGUSZTUSI HÓ

Hallottatok már olyat, hogy a nyári melegben hó esik az égből? Ugye még elgondolni is nehéz, bár olykor jölesne, ha a kánikulában hó esne.

A történelem azonban rációfól a lehetetlenre. Egyszer ugyanis tényleg megesezt a dolog, ráadásul egy olyan országban, ahol még télen is ritka vendég a hó. Rómában történt, valamikor a messzi múltban, hogy az egyik év nyarának legforróbb napján, augusztus 5-én, annak is reggelén havat hullatott a természet az Esquilinus-domb tetejére. Azazhogy dehogys a természet, hanem – mint kiderült – maga a Szűzanya. Mária, aki mindannyiunk földi édesanyja, sőt még az Egyházé is, így jelölte meg azt a helyet, amelyre szeretetünk jeleként templomot kívánt.

A történet, pontosabban legenda a XIV. században terjedt el a nép körében, aztán maga a titulus is. Ugye tudjátok, mit jelent ez a szó? Azt, hogy minden egyes templomot valamilyen névre, azaz címre szentelünk. Ilyenek az apostolok, a szentek, vagy valamilyen események. De ilyen például a Jézus Szíve, vagy Mária Szíve megjelölés is. Hát ez a templom a Havas Boldogasszony nevet kapta. Később még ünnep is lett belőle, amit idén 44 éve vett fel V. Piusz pápa a Római Kalendáriumba.

A magyar népi kalendáriumba is bekerült az ünnep, a Batthyány-kódex tanúsága szerint Havi Boldog Asszony elnevezéssel.

Fiataloknak

TANULNI EGY ÉLETEN ÁT

Igen, azt mondják rólunk, hogy holtig tanulunk... Ki gondolta volna húsz évvel ezelőtt, hogy a diákeveink alatt szerzett tudásunk mellé még mennyi új – korunkban már nélkülözhetetlen – ismeretre kell szert tennünk. A személyi számítógép, az internet, a drótposta és a hálózattól független telefonálás mind újnál újabb kihívás, vagy inkább felhívás a tanulásra, az előrelépésre.

Egy életet át tanulni a lelki életben is? Úgy gondolom, igen, hiszen az elmúlt évek itt is számos változást hoztak, s ezek új formát, nyelvet, súlypontokat és célokat hordoztak magukban... Jézus mondja: „Tanuljatok tőlem, mert én szelíd és alázatos szívű vagyok.” (Mt 11, 29). Ez a felhívás is egy életre szóló feladatot. Tőle tanulni... Meggyőződésből, hitből fakadóan jónak lenni. Minden hátsó

Azóta se szeri, se száma a Havi Boldogasszony titulusú templomoknak. Budán is van egy gyönyörű templom, ami a nevét viseli, a Krisztina körúton. Ez a templom még más érdekességről is nevezetes. Például arról, hogy az eredeti kápolnát egy kéményseprőmester emelte a szőlője végében, merthogy akkor még – 1694-ben – szőlővel volt beültetve az a terület. De másról is nevezetes ez a templom: Semmelweis Ignác, az anyák megmentője ennek falai között kötött házasságot, akárcsak Széchenyi István.

68 évvel ezelőtt, 1940-ben pedig – mivel már nem tudta befogadni az egyre gyarapodó létszámú híveket, kettévágták a templomot. A szentélyt odébb tolták, közéje és templomhajó közé pedig beépítettek egy kereszthajót. Így aztán duplájára nőtt a befogadóképessége. Ugye ezt sem gondoltátok volna, hogy egy templom ketté lehet vágni, s az egyik részét csak úgy odébb tolni? No az igaz, hogy ehhez nem kevés szakértelem, meg ügyesség kellett. Igazi bravúr volt ez.

Közben igencsak messze futottunk a római hótól. Vagy mégsem? Hiszen Budán is, meg az ÉLETÜNK-ben is felidézzük emléktét, de már elhalandoztunk a közelmúltban is. A jelenben pedig: június 20-án nyolc idén szentelt atyát tartott közös szentmisét a budai Havi Boldogasszony-templomban, hogy az Ó áldásával kezdjék meg életre szóló papi hivatásukat.

András bácsi

ÚJRATEMETIK JANUS PANNONIUST

A Pécsi Egyházmegye október 22-én újratemeti Janus Pannoniust, a nagy humanista költőt, akinek hamvait 1991-ben, a székesegyház fűtésrendszerének korszerűsítéséhez kapcsolódó ásatás alkalmával találták meg. A közelmúltban elkészült antropológiai vizsgálatok egyértelművé tették, hogy az ásatás alkalmával valóban Janus Pannonius földi maradványaira bukkantak. A munkálatok során nyolc középkori sír került elő, amelyek közül az egyik nagyjából a föltár alatt helyezkedett el. Ez a hely századokon keresztül a legmagasabb rangú egyházi személyiségeket illette meg, márpedig a korabeli feljegyzések szerint Janus Pannoniust pontosan ide temették.

A Pécssett található Janus Pannonius (1434-1472) -szobor – Borsos Miklós alkotása

Pécs 26. püspökére terelte a „gyanút” az is, hogy a sírban talált tetem bal tenyere alatt II. Pál pápa ólomból készült, 1464-ben felszentelt bullája volt. Tudvalevő, hogy Mátyás király Janus Pannoniust küldte Rómába, hogy az uralkodó nevében üdvözlölje a megválasztott Szentatyt, akitől a feljegyzések szerint 1465 márciusában valóban kapott egy ólomból készült bullát. A humanista költő itáliai útja során nemcsak Rómában, de Velencében is tárgyalt a török elleni küzdelem folytatásáról, valamint pápai engedélyt szerzett Vitéz János pozsonyi egyeteméhez, és kődedeket vásárolt a királyt és maga számára. Ez a római út volt a Dráva menti Csezmicén 1434-ben, kisnemesi családban született humanista költő „karrierjének” a csúcsa, aki rendkívül jó viszonyban volt Mátyás királlyal, akinek tiszteletére több verset is írt. Jól jellemzi viszonyukat a következő két sor: „Mennyi sokat tettél értem, ha sorolni akarnám/ Hát vagy ezer száját kellene kérnem előbb”. Amikor azonban Mátyás békét kötött a török

sultánnal, Vitéz János egész köre úgy érezte, hogy a király elárulta apja hagyományát, és 1471-ben Hunyadi János egykori törökverő vezérével karöltve összeesküvést szerveztek a megkötésére. Mátyás értesülve a pártütők tervéről, csírájában elfojtotta a szervezkedést. Janus Pannoniusnak is menekülnie kellett a király haragja elől. Először püspöki székvárosába, Pécsre futott, majd 1472. március 15-én onnan is továbbmenekült. Itáliába akart eljutni, mivel sok barátja élt ott. Nagybátyja, Vitéz János jóvoltából ugyanis ifjonti korában, vagyis 1447 és 1454 között Ferrarában, Guarino da Verona iskolájában tanult. Az ott eltöltött nyolc esztendő alatti alapos humanista műveltségre tett szert, a latin és a görög nyelv mellett elsajátította a humanista poézis alapelemeit és költővé érett. Mestre, Guarino széles körben propagálta műveit, melyek hamarosan kedvelté tették az észak-itáliai humanista körökben. Janus Pannonius 1454-ben a padovai egyetemen kánon- és római jogot is tanult. Az egyetem elvégzése után itáliai körutat tett, majd 1458-ban nagybátyja, Vitéz János hívására tért haza Magyarországra. Amikor tehát Mátyás király haragja elől menekülnie kellett, méltán gondolta úgy, hogy Itáliában új életet kezdhet. Végül is nem jutott el odáig, mivel az évek óta tüdőbajban szenvedő költő útközben tüdőgyulladást kapott, és a Zágrábtól nem messze lévő Medveváron meghalt. Ott is temették el, a Remete nevű pálos kolostorban. Barátai nem sokkal később titokban Pécsre szállították a hamvait, ahol több éven keresztül egy kátrányos koporsóban rejtgettek. Amikor Mátyás király megenyhült irányában és engedélyezte, hogy püspökhöz méltó módon temessék el, a pécsi székesegyház a templomában, a föltáralt sírba helyezték hamvait. Ezt követően, hogy sirját 1991-ben fellelték, a csontokat alapos kutatásnak vetették alá. Az antropológusok megállapították, hogy az életkor, a magasság, valamint a betegségek, mind megfelelnek annak, amit Janus Pannoniusról tudunk. Még a kátránynyomok is kimutathatóak voltak. A Marcsik Antónia és K. Zoffman Zsuzsa által vezetett antropológus csapat szakvéleménye tette egyértelművé, hogy a sírban talált csontok Janus Pannoniusé, amit a tárgyi bizonyítékok is alátámasztanak.

Jezsó Ákos

NAGYBOLDOGASSZONY

(Folytatás az 1. oldalról)

telepedett le Jézus halála után. Ennek lehetőségét azonban néhány történeti adat kizárja: amikor Pál apostol 54-ben Efezusban járt, nem talált még keresztényeket, tehát János apostol, akinek gondjaira Jézus Krisztus Máriát bízta, csak ezután jött ide.

Mégpedig aránylag későn, mert először maga Pál apostol volt az Efezusi Egyház püspöke, később pedig Timóteus, akihez 63–64-ben leveleit írta. János apostol csak 67-ben, Pál halála után jöhetett Efezusba. Máriának viszont ekkor már 90 év körülnek kellett volna lennie, amit egyébként semmiféle adat nem támaszt alá. □

nem lehetett az eredeti művet – tiszta forrásból – a gyerekek elé adni. Nem kell tovább magyaráznom, ugye? A világnézetileg semleges iskola. Netán a Divina comediából is kihagyjuk az első szót?

Gimnazista korosztályú fiatalokkal se jártam jobban. Egy szép kórustalálkozón énekeltek magyarországi és erdélyi magyar fiatalok. A hazai csapat – hivalkozással a tavalyi Kodály-évre –

SZÖSSZENETEK

szolmizálva adott elő egy ritka szép dalamot. Hiszen az örömtől akár könny is csilloghatott volna a szememben. Egy régi szent ének dallama volt, amelynek szövege így kezdődik: „Messziről száll dalunk, halld meg ő Jézusunk, csak feléd indulunk vágyakozva”...Majd így végződik: „Így fogadj el, bűneinkkel, Krisztusom, vígy magasra!” A dallam maradt, de a szöveget nem vállalta fel az énektanárnő. Talán a Himmusz első

savát is el kellene hagynunk? Egyszer már megpróbálta kiiktatni innen az Istent a Nagy Vezér, de az új himnusz-írásra való felkérésre –tőle szokatlan erős kifejezéssel – egy szóval válaszolt Kodály Zoltán. S utána senkinek nem volt mersze vállalni e feladatot... Nem múltak el ezek az idők?...

Utolsó szösszenetem: A Korona gyufaskatulyán bölcse mondások jelennek meg, igen kicsi, bolhapiszkos-betűkkel. Idősebbek még lupéval is alig, de fiatalok talán szabad szemmel is el tudják olvasni. „Szikrázó elmék” a felirat. Nos, az egyik szikra: „Az Egyház csak akkor tiltakozik az üldözések ellen, amikor maga nem üldözhet másokat...” Azt hiszem, ennek célja is világos. Cui prodest? Kinek jó ez?

Éljen a szabad piacgazdaság! A gyártót azt terjeszt termékné, amit akar, az iskola azt tanít, amit akar, a szépséget megfosztják lelki tartalmától – a demokrácia nagyobb dicsőségére...

Ezt szerettem volna elmondani azoknak, akiknek nem mindegy, milyen haza emelkedik majd a magosba...

Botos Katalin

A minap unokám olvassa a tankönyvéből az irodalmi feladatot. Móra Ferenc : Szeptemberi emlék. A gyöngyszem-elbeszélés azzal fejeződik be, hogy a gyermek Ferenc a nyitott ajtón bekiabálja a latin mondat helyes fordítását, amit a legjobb tanuló se tudott pontosan: „Unus es deus! Egyedül Te vagy az Isten!” Az izgalomtól elájult gyermeket a karján viszi be a tanító úr. És többet nem kellett Móra Márton szűcsmester fiának tandíjat fizetnie... Nos, ez a befejezés egy kissé megváltoztatva szerepel. Kimarad a latin mondat szövege, csak arra van utalás, hogy „egy latin mondatot még a legjobb tanuló se tudott lefordítani... En bekiabáltam a helyes megoldást...” A többi stimmel. Szóval, kilügzötték a szöveg lényegét. Hiszen világos, hogy a szerző nemcsak a gyerek tudására, de a gondviselésre is utalni kívánt az elbeszélésben. Bosszankodva kiáltotta fel: de hisz ez hamisítás! Jobban megnéztem, hogy mit is írtak a cikk elejére: „Móra Ferenc elbeszélése nyomán”. Levédtek magukat. De csak ennyi volt a változtatás. Csak ezért

Floridai levél

YBOR CITY

A nyugat-floridai Ybor City a 19. század utolsó éveitől a világ közepének érezte magát, legalábbis ami az üzemeiben kézzel sodrott, kiváló „kubai” szivarokat illette. Vagy öt évtizeden át tartott a dicsőség, amit előbb megtépzott a világháború, aztán a gazdasági világválság, hogy átvegye az uralmat a nem is kétes előjelű északiai élet. De Ybor City ezt is kibírta: újraéledt. Igaz, a túlbuzgó városrendezők majdnem mindent eltüntettek a múltból, szerencsére maradt néhány kis ház, utca, üzem és Ybor City bevonult a turisztikai érdekességek közé. De hogyan került a spanyol családi nevet viselő, fénykorában évente 250 millió kubai szivart gyártó település a sávár floridai vidékre? Hasonlóan alapítója, Vicente Martinaz Ybor életéhez – kalandosan.

A városnak nevet adó Ybor a spanyolországi Valenciában született, a kötelező katonai szolgálat elől azonban kerekelt oldott. Áthajózott a spanyolok uralta Kubába. Megnősült, szivargyárat alapított, majd szembefordulva szülőhazájával, szimpatizált a spanyol ígát lerázni akarókkal, a szabad Kubáért harcolókkal. Mivel már annyi vaj volt a fején, tartott a megtorlásoktól, és családjával együtt áthajózott a csupán 90 mérföldre lévő kis szigetre, Key Westre, az USA legdélibb csücskére és – szivargyárat alapított. A rossz szállítási lehetőségek és a tarka nemzetiségű munkások közötti feszültségek, összetűzések újabb változásra ösztökélték. Két társával hajóra szállt és északnak tartva rátalált vállalkozásának helyére, a semmire sem alkalmas nyugat-floridai vidéken. Építkezni kezdett és már egy év után megnyílt a szivargyára. Sikerének híre ment. Hamarosan vagy 200 üzemen sodorták a világhírű „kubai” szivarokat.

Ybor ügyes üzletember és szociális gondolkodású gyáros volt. Kis házakat épített, amiket a munkásai megvehettek. Úgy gondolta, aki letelepedett, családot alapított, az nem megy tovább. Idegenvezetővel jártuk be a tornácok, többszobás, konyhás, korabeli bútorokkal, háztartási eszközökkel berendezett otthont. Akkoriban a család még összetartott: a gyerekek segítettek a ház körül, vigyáztak a kicsikre, tanultak és játszottak az apjuk által faragott játékokkal és karikáztak az ott-hon táokl biciklin.

Először a német munkások szervezkedtek. Segítették egymást, ma is álló, tekintélyes klubházat építettek.

Az üzemekben hosszú sorokban ültek a munkások, középen, egy magasított ülésen pedig a felolvasó! Kubai börtönökből vették át ezt a szokást. S ha gondolnák, hogy ponyvára figyeltek, ime néhány név: Emile Zola, Victor Hugo, Alexandre Dumas és... Karl Marx. A németek, spanyolok, szicíliaiak, kubaikak, dél-amerikaiak gyakran összetűztek, de közösen szervezkedtek és sztrájkoltak. Néha a sztrájk akár hónapokig is eltartott.

A régi, modernizált, hatalmas pékség; a kis kávézóból elegáns, naponta 1500 remek ételt felszolgáló Columbia ma is az eredeti kubai családok kezében van. A helyi múzeum legnagyobb büszkesége az óriási, üzemképes kemence. Ejjel-nappal ontotta a ropogós, fehér, 80 centiméter hosszú, izletes kubai kenyeret. A gyerekek hordták ki. Csak arra figyeltek, a ház bejárati ajtaja mellett hány szöveget látnak. Mert ahány szög volt, annyira került egy-egy kenyér. Milyen egyszerű is volt – és senki sem vitte el.

Bitskey Ella, Sarasota

REJTÉLYEK A MAGYAR MÚLTBÓL

KUTYÁM

Nemrég újabb könyvével lépett az olvasókörzönség elé Bánó Attila. Ezúttal is a magyar múltban kalandozott, a történelem érdekes, rejtélyes vagy elfelejtett részleteit tárta fel. A kötet illeszkedik ahhoz a sorozathoz, amelyet a szerző a Magyar titkok nyomában és a Régi magyar családok című kötetével indított. Egyebek között meg tudjuk belőle, hogy az egyik német litániaszövegéből csupán 1965-ben törölték azt a könyörgést, hogy a „magyarok nyilaitól ments meg Uram minket!”. Választ kapunk a könyvből arra is, hogy miért volt botrányos Mátyás király özvegyének, a nápolyi Beatrixnak és II. Ulászlónak a házasságkötése. Érdekes, amint a költő és hadvezér Zrínyi Miklós és a vadkan történetére vonatkozó egyetlen hitelesnek tartott visszaemlékezést is új beállításba helyezi. Olvashatunk a kötetben a Rákóczi-felkelést lezáró szatmári békét aláíró Károlyi Sándorról, a többek között kuruc nota-szerzőnek ismert Thaly

Kálmánról valamint arról, hogy mivel érdemelte ki a hercegi rangot Esterházy Pál nádor. Bánó Attila közérthető módon és olvasmányosan ír olyan témákról, amelyek főleg csak a történészek előtt ismertek. A könyv a

jó értelemben vett ismeretterjesztő iskolapéldája. Mindezt a budapesti Athenaeum 2000 Kiadó és a Prospektus nyomda igazságtalanul és nagyon változatos illusztrációkkal – mint például a Nemzeti Galériában látható Zichy Mihály-féle Kinizsi-képpel, vagy a tavalyi nagy-szebeni Drakula-látványossághoz készült plakáttal – személynév- és helymutatóval, rendkívül tetszetős kivitelben adja az olvasó kezébe.

A szerző menekültként 1945 májusában a bajorországi Deggendorfból született, majd szülei hamarosan visszatértek Magyarországra. A rendszerváltás előtt szabadfoglalkozású grafikusként kereste kenyerét, majd újságíró lett, egy ideig a budapesti Keresztény Élet című lap főmunkatársa volt, de a történelmi események, kiváltképpen a magyar múlt iránti érdeklődése hosszabb lélegzetű munkákra ösztönözte, ezért lett író. Egy évtized óta sorozatban jelennek meg historikus témájú kötetei, amelyekben megszeretteti a magyar történelmet olvasóival. Bánó Attila – noha nem pedagógus – szórakoztatón tanít. Erre pedig egyre nagyobb szükség van, mert az iskolából kikerülő fiatalok jelentős része csak mezei fogalmakkal rendelkezik a múlttal, holott amint egy régi mondás is tartja, aki a múltat nem ismeri, aligha formálhatja a jövőt.

Vincze András
(Bánó Attila: Rejtélyek a magyar múltból – Athenaeum 2000 Kiadó, Budapest 2008.)

TRIANON SAJÓ SÁNDOR KÖLTÉSZETÉBEN

„A hazafias elkötelezettségű költők közül férfias ösztöniséggel és becsületességgel tűnik ki Sajó Sándor” – áll Nemeskürty István: A magyar irodalom története című művében. „Magyarnak lenni: büszke gyönyörűség! / Magyarnak lenni: nagy s szent akarat, / Mely itt reszket a Kárpátok alatt”. Ez Sajó Sándor leggyakrabban szavalt (1910-ben megjelent) költeménye, mely elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia kitüntető Farkas-Raskó jutalmát.

Sajó Sándor (Herin-ger Sándor) 1868. november 13-án született a Hont megyei Ipolyságon. Középiskoláit Petőfi és Mikszáth egykori iskolájában, a selmecbányai evangélikus liceumban végezte. Hosszabb ideig vidéken, a felvidéki Nyitrán, majd a délvideki Újverbászon volt középiskolai tanár. 1894-ben hivatalosan is felvette a Sajó nevet. 1897-től Apponyi Albert városában, Jászberényben tanít, ahol erőteljesen hat rá a nagy államférfi nemzetföltétele. 1903-tól Budapesten a III. kerületi főgimnázium tanára, majd a kőbányai Szent László Főgimnázium igazgatója és tankerületi főigazgató. Az Országos Középisko-

lai Tanáregyesület főtá-
kára, majd a Magyar Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetségének elnöke. 1917 óta a Kisfaludy Társaság tagja. 1932-ben Szász Károly a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagságára ajánlja Sajó Sándort. Négyesy László egyetemi tanár, az esztétika professzora (akinek a stílusgyakorlatain koráb-

A költő a családi nevet valószínűleg a Jókai Mór iránti tiszteletből változtatta Sajóra, akinek egyik álneve éppen a Sajó volt

ban Babits, Juhász Gyula és Kosztolányi tanulta a formaművészet mesterfogásait) így méltatta Sajó Sándor költészetét: „...Köteideiben igazi, eredeti lírai tehetség szól meg. Magyar lelkek a művészet varázsával szó-
l meg, nemcsak szorosan vett hazafias költé-

szetében, hanem a fájdalmasan időszerű irre-
denta dalaiban is...” Sajó Sándor költő és drámaíró 1933. február 2-án hunyt el. Áprily Lajos gyászbeszédében méltatta: „A szenvedélyes nemzetszerelm a meghatározó vonása költészetének. A magyarnak lenni hősi és gyönyörűsége sorsvállalása tragikus kereszthordozása súlyosul... Fogadalmi líra ez, a nemzetéért égő lélek állandó tüzzrakása”.

Trianon következtében elcsatolták az ezeréves történelmi Magyarország területének két-harmad részét. Minden harmadik magyar a megcsontított Magyarország határain kívülre került. Soknemzetiségű utódállamokat hoztak létre.

Sajó Sándor 1919-től 1933-ban bekövetkezett haláláig a magyar revíziós törekvések híve és hiteles megénekelője volt. Sok versében tiltakozott Trianon családokat családtól elválasztó ember-telensége, igazságtalanul ellen. Költeményei lírai módon fejezik ki azokat a fájó érzéseket, amelyek nemzetünket a trianoni béke idején gyötörték. Költészete a maga mély erkölcsi értékén és nemzetindító hatásán kívül nagybecsű esztétikai kincs is.

Domonkos János

Felhangos pejoratív értelmét azokra vonatkoztatják, akik valóban kutyanak tartják embertársukat. Így vagy úgy...

Mióta Raksányi Gellértet ezzel a jelzővel hallottam említeni, érdekelt, ki lehet emberileg ez a színművész, aki mostanában hunyt el. Ismertem filméről, színházról, majd a személyes találkozás megadta a választ: csupasz ember, aki a magyarságával nem tüntetett, hanem szolgált. Persze, a kommunista rezsim őt is alaposan megviselte. Fájdalmas vallomással említtette: – Akkoriban sokat ittam, hogy valamiként átveszéljem – kibírjam a gyalázat korát. Könnyűült a szemében, én lehajtottam a fejem e művészetben hiteles színész és ember előtt.

A nemzet színésze volt, mint Sinkovits Imre. S hogy miért éppen ő jutott eszembe – kiemelten – a többiek előtt, nem véletlen. Húrjaik azonos erővel zengtek, meggyőződésük, hitük ugyanazt példázta.

Sokan, nagyon sokan neveztük így: Kutyam, a fogalom aranyfedetében, ami hűséget, tartást, tiszta főmelést jelent, legyen bármilyen az ocsmári politika, mocskos a közelet...

Elmorzsolom a könyvem, hiszen jelle-mével újra szegényebb e szánalmas ha-za, amiért – ha élne – gyászdobokat ütne Kőlcsey és Márai, Berzsenyi, Illyés, amiként kesereg Csoóri Sándor s belehalt Nagy Gáspár.

Sokszor szerepeltünk együtt irodalmi pódiumokon Budapesten, Bakonybélben, Esztergomban, Bécsben és még sorolhatnám. Úgy együtt volt (!) sokáig a kis csapat, s amíg igazán reménykedtünk, az együttlétek nem csupán baráti kapcsolatok, hanem a művészet üzenetével megtárlakozó hívallást is jelentettek: aggodtunk a nemzetért, szerettük, „bizván bíztunk” a feltámadásában. Persze most is szeretjük, most is reménykedünk, de ő már nincs közöttünk, a Szózatot talán leghitelesebben elmondó-imádkozó, és Wass Albert, Márai szívszorító sorainak benső tolmácsolója.

Hogy szerette a derűt; ebből élt s az okos szóból, amit maga is papírra vetett önéletrajzában.

A képviselőház tagja voltam 1990–94 között, egyéni választott képviselő. Akkoriban jártunk Bécsben, ahol Raksányi Kutyu, Nemeskürty István, Szeghalmi Elemér, Czigány György, Kubik Anna s jómagam „vittük a prímet”, és utána magyarokkal találkoztunk, akiknek elmondtuk álmainkat, ők meg a magukét. Csupa álom volt az a tél, de amit négy esztendő elteltével egy következő hozott, arcunkra fagyaszította a derűt...

Akkoriban írtam azt a verset, amit megtisztelő figyelemmel Kutyu kiíntette, mert sokszor tűzte műsorára verses esteken, többek között főiskolások előtt, Esztergomban. Amikor megkérdeztem tőle, miért ragaszkodik a vershez, csak ennyit mondott: – Mivel gyermekkorom legszebb pillanatát idézi, de már a felnőtt, megszenvedett korban. A vers címe: Égi rétek csöndje. Karácsonyi vers. Álom és vágódó szeretet sugallta egy határtalan téli éjszakán. Most is (azóta is) hallom Kutyu hangján zenélni a beféjező sorokat és mindig fölfénylik a leltűnt gyermekkor bibliai éjszakája, a kisbajört indulása földi mezőkről az örök születés istállójába. „Szobádban bívik a csil-lag-vándor, / polcok mögé bennem, /utána a távol / égi rétek csöndje / mint angyal-számj terül. / És akkor belép a háromkirály – / úton jelet hagyó / harmat fényűk nyomán / indulsz gyermek-dallal / te is Betlehembe.” Raksányi Kutyu már útban van. A gyermek, a felejtethetlen magyar és keresztény...

Tóth Sándor
(József Attila-díjas költő)

PÜSPÖKI LÁTOGATÁS MÜNSTERBEN

Ünnepélyes koncelebrációs püspöki szentmise volt június 1-jén Münsterben. Cserháti Ferenc – az Esztergom–Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke, a külföldön élő magyarok püspöke – misézt Bagossy István plébánosunkkal a Münster-Padeborn-Osnabrück-i Egyházmegye híveinek. A műnsteri hívek mellett különböző misézhelyekről hívek és egyháztanácsosok is részt vettek a szentmisén, amelynek kezdetén Szinyei Anna Zsófia verssel köszöntötte a püspököt. Szentbeszédében a főpásztor megemlékezett Jézus Szívének ünnepéről, szolt Isten végtelen szeretetéről, amelyben mindenkit egyaránt részesít. Szent Fia küldetésén keresztül nyilvánul meg ez a szeretet, ami irányt és célt ad életünknek. A magyar szentmiséken való részvétellel mi is kifejezhetjük Isten iránti szeretetünket, ápolhatjuk magyarságunkat, anyanyelvünket, mindezeket gyermekeinknek is tovább adhatjuk.

A szentmise után a Mária-Trost öregotthon ünnepélyes termében közös ebéd

A püspöki szentmisén

várt ránk, amit az ott élő ferences rendi kedvesnővérek szolgáltak fel. Itt alkalmunk volt püspökünkkel személyesen elbeszélgetni, örömmel és lelkesedéssel hallgatni bátorító szavait.

Cserháti püspök úr megítélt látogatásával nagy örömben részesítette közösségünket. Mi imáinkban kérjük a Jó Isten áldását további életútjára, és hogy még hosszú ideig, jó egészségben erősítsen bennünket hitünkben.

Benkovic Mária

Cserháti Ferenc püspök műnsteri magyarokkal

SZENT ISTVÁN...

(Folytatás az 1. oldalról)

borit, a Kondát, a Lajtát, és a Szalárdot. Utóbbi ma az obi ugor Szalárd. A Szalárd vezérmevet pedig nyugati krónika regisztrálta. Egy népdalunkban is megöriztük a magyar falu nevét, amely már túl van a határon: „Szalárd alatt, Szalárd alatt folyik el a Berettyó”.

A Magna Hungaria magyar maradvékát kereste meg a középkorban Juliánusz barát. S töredéküket meg is találta. Onnan vándoroltak tovább őseink Dentümo-gerbe, a későbbi Levédiába, Kr. u. 700 táján, majd az Etelközbe és onnan végeles hazánkba, a Kárpát-medence szívébe. De a ki nem mondott jelszó akkor is ez volt: „Tarts nyugatnak!”

Nyugat-Európa keleti felén, Kr. u. 900 után egy évszázadba került, amíg a pogány magyarság a keresztény Nyugat rettegett támadójából megtérőként a Nyugat védőbástyája lett. Ezzel együtt pedig Európa része. Ennek a döntő fordulatnak kiemelkedő alakja Szent István király, aki úgy kötött házasságot Szent Henrik nővérével, a passai Gizellával, hogy vele Magyarországot is csatlakozott a keresztény Nyugathoz, és aki a pápától kérte a koronát. István király szilárd elhatározása sorsdöntővé vált. Mintha ő is ezt a belső hangot hallotta volna: „Tarts nyugatnak!”

Föl sem tudjuk mérni, mekkora jelentősége volt ennek a magyarság szempontjából, s Európa szemszögéből nézve is. Csak akkor értjük meg igazán, ha a még távolabbi múltat megidézzük. Az Urálon átkelő és annak nyugati térségében szállásra lelő ősmagyarok egy része keleten maradt. Ők Kr. u. 500 táján az avarok nyomára elől a Meotiszba vándoroltak. Szabir-magyarokként föltehetően törzsszövetségre léptek a már ott élő hun maradvékával. 530 táján uruk, Muegerisz-Mueger-Ma-

gyar megölette a szabirok királyát, a Bizáncban keresztelkedett féléstevét, Gordát, s ő lépett a helyébe. Ekkor játszódtott le az első súlyos keresztény-pogány konfliktus drámája a Meotiszban. Csak hogy már az is hiábavaló kísérletnek bizonyult az ot-tani pogány magyarok részéről. Mueger uralma pünkösdi királyság volt. Néhány évig tartott csupán. Bizánc győzedelmeskedett, majd a perzsák betörése szórta szét a meotisi magyarokat. Maradvékuk feltehetően a Kaukázusba húzódtak vissza. Megmaradt viszont a megrendítő nyelvi emlék, a félig magyar nyelven írt János evangélium bevezetője, benne a „Szava volá” nyelvi töredék. Helynevek formájában pedig már iráni területeken maradt meg nyelvi emlékül a Szabir és a Szabir-ábád.

A második bennünket érintő keresztény-pogány összeütközés már a Kárpát-medence belsejében zajlott le, az avarhunok több mint kétszáz éves itteni uralmuk végén, Nagy Károly idejében. A nyugaton megkeresztelt egyik főemberük hazatérve hamarosan eltűnt az élők sorából. Ő már az avarok keresztény vértanúja, méltón Szent Teodor vértanú nevéhez, amit a keresztéségekben kapott. A pogányságukban makacsul kitartó avarok viszont – ez jellemző – keleti irányba menekültek. Keletrre akart visszamenni neves történelmünk, Györfi György kun származású apja is. De hová?

István király világosan felismerte, hogy nincs visszaút. Nyugat fölmentő seregei szabadították föl hazánkat a százötven éves török uralom alól. A mi – második világháború utáni – elűldözöttjeinknek vagy az ötvenhatos forradalom menekültjeinek is csak egyetlen jelszavuk maradt, akkor is, ha onnan tovább vitt az útjuk: „Tarts nyugatnak!” És a sok Nyugaton tanuló fiatalunknak, az európai kultúrát magukba szívni akaró vagy bujdosóként oda kényyszerült művészeinknek is ez lett a kimon-

„MINT CSILLAG AZ ÉGEN...”

Szent Imre-zarándoklat Erdélybe

Maroknyi zarándokcsoport járt pünkösdi hetében a veszprémi székhelyű Szent Imre Egyesület képviselőjében, Veszprém Megyei Jogú Város támogatásával és Márfi Gyula veszprémi érsek áldásával Erdélyben, Partiumban, a Gyimesek völgyében. Felkereste Szent Imre herceg emlékhelyeit, tisztelt a királyi lelki-erkölcsi nagysága előtt, s elhelyezte az egyesület koszorúit.

A zarándoklat vezetője Toldi Éva tanár-újságíró tavaly, az Árpád-házi herceg születésének ezeréves jubileumára emlékkönyvet szerkesztett a Korda Kiadó gondozásában, amely a Kárpát-medence jeles Szent Imre-emlékhelyeire – így Erdély és Partium legendás településeire is – elvezeti az olvasókat. Az út egyes állomásain ezeket az emlékhelyeket keresték fel, s ott a szerkesztő bemutatott könyvét, s vetített képek előadásokat tartott Mit üzen Szent Imre a XXI. század magyarainak? címmel, előtérbe állítva az Árpád-házi királyi legfőbb érnét, a hősiességet. Azt, hogy bátorságra nemcsak a harcmezőn van szükség, hanem az élet minden területén, s a legnagyobb hős az ma, aki önmagát, kísértéseit, rossz hajlamait, a sodró körülményeket le tudja győzni az erkölcsileg elromlott világban.

A zarándoklat céljával tűzte ki azt is, hogy Szent Imre városa, Veszprém nevében (ahol Magyarország legrégebbi templomában, a Szent György kápolnában tette egykor szüzességi fogadalmát Imre herceg) az egyesület pártoló tagokat toborozzon, kapcsolatokat keressen és építsen Erdélyben, Partiumban az Árpád-házi herceg tiszteletét, hagyományait őrző közösségekkel.

A zarándoklat első állomása Hegyközszentimre volt Partiumban, a régi Bihar megyében. Az aprócska település a hercegről kapta nevét, s méltó módon ápolja ma is a Szent Imre-hagyományokat, noha ma már csak reformátusok élnek területén. A helyi emlékezet szerint a királyfi

itt vadászott, mikor a végzetes baleset érte – egy vadkan megtámadta és kioltotta életét az Ygfon erdejében. Kucharszki Zoltán református lelkész vezetésével és kezdeményezésére 2002-ben a Lakitelek Alapítvány támogatásával szobrot emeltek a herceg emlékére a templomkertben, s kiadtak egy helytörténeti kiadványt is Hegyközszentimre múltjáról, Szent Imre-örökségéről. Tavaly pedig a herceg születésének ezeréves jubileumán lerakták egy Szent Imre-emlékkápolna alapjait. A veszprémi zarándokcsoport ökumenikus istentisztelet kertében tisztelgethetett a falu névadója előtt, s ekkor mutatta be többek között az emlékkápolna elkészült tervét Wagner Péter Ybl-díjas építész is.

Kolozsváron, a Szent Mihály Katolikus Nőszövetség közösségi házában az előadás és a könyvbemutató csatlakozott a Magyar szentek, szent magyarok című evangelizációs programsorozathoz. A ferencesek templomában szentmisén vett részt a csoport, s elhelyezték Szent Imre szobránál az egyesület koszorúját. Marosszentimre volt a zarándokút legemlékezetesebb, legmeggrázbó és legmegrendítőbb állomása. A reformáció idején itt is reformátusok vették át a Szent Imre tiszteletére benediktált templomot, de már a múlt század közepére oly erősen megfogytakozott a gyülekezet, hogy – mint azt Jékely Zoltán fájdalmasan szép versében (A marosszentimrei templomban) írja – már csak tízen maradtak az atyafiak az istentiszteleteken. A templom rendkívül romos állapotú, pedig a templombelső arról árulkodik, hogy még sok-sok értékes, megmenetlő freskómaradványt őriznek itt a falak (például A könnyező Krisztust bemutató falképet, mely Közép-Európában is egyedülálló ábrázolásnak számít). Sajnos azonban, mint másutt is Erdélyben, a magyar műemlékek sorsát nem viseli szíven a román állam. Mivel a faluban ma már egyetlen magyar sem lakik, a meghirdetett ökumenikus megemlékezésre Nagyenydről és Gyulafehérvárról érkeztek busszokkal zarándokok, a házigazda, Gudur András református lelkész hívására, de környékbeli katolikusok, reformátusok, unitáriusok is szép számmal gyűltek egybe, megtöltve a hajlékot.

A felekezetek himnuszai után Bárócz Huba református esperes hirdette az Igét, Korom Imre, a gyulafehérvári Gróf Mailáth Károly Katolikus Szeminárium

(Folytatás a 8. oldalán)

Szent Imre szobra Hegyközszentimrén (Lantos Györgyi alkotása)

IMA MÁRIÁHOZ

Mária, Jézus anyja,
légy mindnyájunknak édesanyja,
hogy mi is tisztaszívűek legyünk,
miként Te voltál,
hogy szeressük Jézust,
ahogyan Te szeretted őt,
hogy a legszegényebbek
szolgálatára legyünk,
ahogy Te tetted,
hiszen mindannyian
Isten szegényei vagyunk. Ámen

KÖRMENET BUDAPEST SZÍVÉBEN

A XIX. század második felében kezdett kialakulni a Szent István-kultusz lényegeseleme, a Szent Jobb ereklyéjének körmenetén való körülhordozása. Ez a szokás amúgy szervesen hozzátartozik az ereklyekultuszhoz; a Szent Jobbkal kapcsolatban valószínűleg azért jelentkezett viszonylag későn, mivel nem egy állandó helyen őrizték, sőt folyton az elűnésétől, elrablásától rettegetek. A körmenetek a várkapolnabeli őrzés idején kezdődtek meg: az 1862-től a ma is használt Lippert-féle rekeszszórnáncs ereklyetartóban vitték a Szent Jobbot a Mátyás-templomig és vissza.

A Szent Jobb első magyarországi „körútja” az 1771-es Raguzából (Dubrovnik) történő hazahozatalakor kezdődött, amikor Győrött és Pannonhalmán több napig mindenki által megtekinthető és tisztelhető volt. Rendszeressé azonban csak 1891. augusztus 20. után váltak, miután Szent István napját hivatalos nemzeti ünnepé nyilvánították.

1944 őszén a koronázási jelvényekkel együtt a Szent Jobbot is elvitték Budáról, sőt az országból is. 1945. augusztus 19-én a salzburgi érsek segítségével hozták vissza az ausztriai Mattsee-ből, így a második világháború utáni első augusztus 20-án már ismét körmenetben vitték végig a romos utcákon – ezúttal azonban nem a budai várban, hanem Pesten, a Ferencesek temploma és a Szent István-bazilika között. A következő évben ismét a bazilika környékén volt a körmenet útja.

1947-ben maga Mindszenty József bíboros vezette a tömeget a bazilikától a Hősök teréig. Ekkor közel félmillió ember vett részt a Szent István-napi körmeneten. A következő évben a kommunista vezetők már nem engedélyezték a felvonulást vallási és nemzeti tartalma miatt. 1950 és 1989 között ez a nap a Népköztársaság ünnepe volt, és az „Alkotmány napjának”, meg „az új kenyér ünnepének” nevezték.

Több mint negyvenévi szünet után, 1989. augusztus 20-án rendezték meg újra a Szent Jobb körmenetét. Többet jelentett ez akkor egy vallásos rítus föllevenítésénél, mert nemcsak a hívek vetek részt az ünnepségen, hanem állami vezetők is.

1988-ban a 950. évfordulón a Szent Jobb ismét elkerült őrzőhelyéről, s az ország minden székesegyházába, valamint Pannonhalmára is eljutott.

1990 óta augusztus 20. ismét Szent István ünnepe Magyarországon. Budapestén a legfontosabb események a Bazilika körül zajlanak. Innen indul a Szent Jobb-körmenet is: elől István király jobb kezének ereklyéje, mögötte pedig keresztények és nem keresztények ezrei a Szent István tér – Zrínyi utca – Október 6. utca – József Attila utca – Nádor utca – Október 6. utca – Zrínyi utca – Szent István tér útvonalon.

A II. világháború előtt a körmenet nem a pesti Ferences templomtól a Bazilikáig tartott, hanem a Budavári Palota Udvari Várplébániájától a Nagybaldogasszony-templomig

A SZENT JOBB TÖRTÉNETE

A Szent Jobb kalandos története István király temetésével kezdődik. Az első írásos forrás erről Hartvik győri püspök 1116 körüli időkből származó legenda-gyűjteménye. Ebben leírja, hogy a királyt – végakarataának megfelelően – a székesfehérvári bazilikában temették el. István király halála után zavaros, nehéz évek következtek. Pogányládások igyekeztek megdönteni a még gyenge, kialakulatlan államot.

A fehérvári káptalan, féltve a bebalzsamozott és mumifikálódott holttestet a megszenteltelenítéstől, kiemelte a bazilika közepén álló márványszarkofágba – ahová 1038. augusztus 15-én temették el István királyt – és a bazilika alatt lévő sírkamrában rejtette el. Ekkor történt, hogy az épségben megmaradt jobb kezét leválasztották, mivel csodás erőt tulajdonítottak neki, és a bazilika kincstárába vitték. A kincstár öre Merkur volt, aki később eltulajdonította a szent ereklyét és bihari birtokán rejtette el.

Mikor Szent László hírt hallott az

A Szent Jobbot hazatérte után, Scitovszky hercegprímás kezdeményezésére helyezték el a jelenlegi ereklyetartóba

ereklyéről, felkereste Merkurt a birtokán. Megbocsátott a „tolvajnak” és a Szent Jobb megtalálásának helyén, első királyunk tiszteletére, a szent ereklye méltó elhelyezésére, Szent Jobb apátságot alapított. (Az apátság, s a körülötte kialakult mezőváros neve Szentjobb, a mai Románia területén található, román neve: Siniob).

Az Aranybulla (1222) a Szent Jobb tiszteletét törvénybe iktatta. A Jobb kifejezés itt még nemcsak a ma is látható kézfejet jelenti, hanem az egész kart, amelynek rajza (egy könyvben meghajlított kar) a szentjobbhi apátság pecsétjén látható. A felső kart valószínűleg 1370-ben leválasztották és Lengyelországba vitték Nagy Lajos uralkodásának idején, a lengyel-magyar perszonálunió megkötésekor. Abban az időben nem volt ritka dolog, hogy a királyok ilyesféle ajándékokkal szereztek meg idegen ural-

kodók jóindulatát, vagy éppen a békekötést pecsételték meg ilyen gesztusokkal.

A XV. században kezdődött a Szent Jobb vándorútja, mikor is először Székesfehérvárra vitték, majd a török uralom alatt Boszniába, később (1590 körül) Raguzába, a mai Dubrovnikba került, az ottani domonkos szerzetesekhez.

Amikor Mária Terézia tudomást szerzett az ereklye hollétéről, mindent elkövetett annak visszaszerzése érdekében. Hosszadalmas diplomáciai tárgyalások után a raguzaiak kiadták, így 1771. április 16-án már Bécsben csodálhatták a hívek, majd nagy pompával Budára szállították. Itt a Szent Jobbot az Angolkisasszonyok gondjaira bízta Mária Terézia, ezzel együtt elrendelte Szent István napjának, augusztus 20-ának megünneplését.

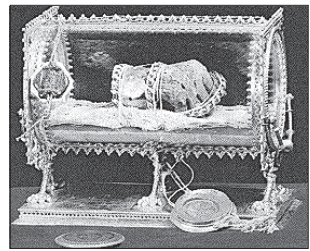
Az 1800-as évek elején II. József rendeletére a keresztetek férfirendje őrizte, majd a rend megszűnése után, 1865-től az Esztergomi Főegyházmegye feladata volt a Szent Jobb biztonságos őrzése. Az 1900-as évek elején a budavári palota Zsigmond-kápolnájába került, ahol 1944-ig volt látható.

1937 októberében a Magyar Katolikus Püspöki Kar elfogadta a „kettős szentév” programját, amely a 34. Eucharisztikus Világkongresszus és a Szent István jubileumi év előkészítésének tervét tartalmazza. Amikor meghirdették első apostoli királyunk halálának 900. évfordulójának megünneplését – a Szent István jubileumi évet – elhatározták, hogy a kereszténység ezen kimagasló ünnepén méltóképpen fogják megemlékezni Szent István királyunkról, és ez alkalomból a Szent Jobbot körülhordozzák az országban.

Az ünnepségsorozat nyitó rendezvényét május 30-án, közvetlenül az Eucharisztikus Világkongresszus bezárását követően rendezték.

A II. világháború alatt a Szent Jobbot a koronázási ékszerekkel együtt elhurcolták, és egy salzburgi barlang mélyén rejtették el. Itt talált rá az amerikai hadsereg, s megőrzésre a salzburgi érseknek adták át. Az Amerikai Katonai Misszió három tagja hozta vissza Magyarországra, az 1945. augusztus 20-i körmenetre, mely küldöttség egyik tagja magyar származású volt, Kovács György ezredes.

Az ünnepség végén a Szent Jobbot visszavitték az Angolkisasszonyok zárójába, és ott őrizték 1950-ig, a rend fel-

A Szent Jobb holléte Magyarországon kétszáz éven át ismeretlen volt, magyar főurak akadtak a nyomára véletlenül

osztatásáig. Ezután a Szent István Bazilika plébániájának páncélszekrényében rejtették el, mert ezekben az években már nem volt szabad nyilvános körmenetben tisztelni Szent István jobbát.

Így volt ez 1987. augusztus 20-ig, amikor a Szent István-bazilikában Paskai László bíboros, esztergomi érsek felszentelte a Szent Jobb kápolnát, amelynek létrejöttét néhai Lékai László bíboros kezdeményezte. Itt helyezték el nagy királyunk ereklyét, amely azóta is látogatható.

Szent István király halálának 950. évfordulóján, 1988-ban ismét sor kerülhetett a Szent Jobb országjárására. Az érseki és a püspöki székvárosokban, valamint Pannonhalmán tizezrek fogadták a Nemzeti Ereklyét megilletődvé és áhitattal. 1989-től ismét évről évre elindul Szent István napján a könyörgő körmenet.

A mumifikálódás bekövetkezéséről Bochkor Ádám orvos írt először, aki 1951-ben megbízást kapott, hogy megvizsgálja a Jobbot. Állítása szerint az 1038 és 1083 között eltelt negyvenöt év elegendő idő volt István király holttestének teljes felbomlásához. A Jobb épségét valószínűleg annak köszönheti, hogy a kéz volt a hanyatt fekvő halott legmagasabban lévő testrésze. A koporsó fedele és a folyadék-reteg között megrekedt meleg levegő hatására következhetett be a mumifikáció. Ez a jelenség délen, a meleg, száraz levegőnek kitett holttestek esetében nem ritka jelenség. Hasonló példa a brünni száraz barátok kolostora, amelynek mumifikálódott teteimetek őrző kriptája a cseh-morva város egyik fő látványosságá.

A Szent Jobbot 1988-ban Szentágot-hai János és 1999-ben Réthelyi Miklós professzorok vezetésével alapos anatómiai vizsgálatnak vetették alá. Mindkét esetben megállapították: egy 900–1000 éves mumifikálódott erős szorítású, férfi kézfeje található az ereklyetartóban. A testrészt természetes módon mumifikálódott, mindenféle emberi beavatkozás nélkül, és igen jó állapotban van. Ezért továbbra sincs akadály, hogy nagy tisztelettel körbehordozzák, és augusztus 20-án hívők ezrei láthassák a Szent István-napi körmeneten.

Magyar Kurír

EURÓPAI MAGYAR ...

(Folytatás az 1. oldalról)

adások végén bemutatott koncelebrált szentmiséken is ő tartotta a szentbeszédet. Kedd este főlelkései megbeszélés volt, majd másnap a lelkipásztori beszámolókra került sor. Elsőként Cserháti Ferenc püspök számolt be a Magyar Katolikus Püspöki Karban végzett munkájáról, észak-amerikai útjáról, a római ad limina látogatásról, a Sydney-i Ifjúsági Világtagálkozó előkészületeiről és ehhez kapcsolódó ausztráliai útitervéről. Érdeklődéssel hallgatták a résztvevők Mons. Pintér Gábor beszámolóját is, aki a párizsi apostoli nunciátúra tanácsosa és ilyen minőségében besegít a párizsi magyar

lelkészégen, valamint Kiss Barnabás ferences atya beszámolóját, aki a püspök észak-amerikai delegátusa. Öröndetes tényként említette, hogy az Európai Papi Konferencia mintájára a tengeren túl is megszervezték a papi találkozókat, amit igen nagy örömmel fogadott a papság. Ezt követően az Angliából, Ausztriából, Belgiumból, Franciaországból, Olaszországból, Németországból, Svájcban, és Svédországból érkezett lelkipásztorok számoltak be működésükről, örömeikről és nehézségeikről. Figyelemre méltó tény, hogy rendszeresen 130 helyen van magyar szentmise Európa különböző országaiban! Ismételtlen megállapításra került, hogy fontos lelkipásztori eszköz az internet, és a lelkészségek honlapjai

nagy segítséget nyújtanak a munkában. Felmerült annak igénye, hogy készítsenek egy közös európai magyar lelkipásztori honlapot. Kedd délután levéltésre került egy 1963-ban készült film Mindszenty bíborosról, amelyet az olaszországi magyar lelkészek hoztak magukkal. A jó hangulatú találkozón volt alkalom a közös imára, elmélyedésre és gondolatcserére. A találkozón Cserháti Ferenc püspök átadta a résztvevő lelkipásztoroknak XVI. Benedek pápa áldását és üdvözlését, és azt kérte tőlük, hogy Mindszenty bíboros szellemében és lelkipásztori buzgóságát követve végezzék a sokszor nem könnyű missziós munkát.

Németh László
olaszországi főlelkész

1000 ÉVES KAPCSOLAT (2.)

A „Szent Korona Tan” értelmében nem a király, hanem a Szent Korona az ország tulajdonosa, a király csak a Szent Korona helytartója. A Szent Korona országai: Magyarország, Horvátország, és Fiume, mint „Corpus separatum” (Különálló test).

Azért a dualizmus alatt – amikor a Birodalom ausztriai részéhez az osztrák tartományok, Cseh- és Morvaország, Galícia és Bukovina tartoztak, a magyar félhez pedig Magyarország, Horvátország és Fiume), a horvátok számos sérelmet – gravament – hangoztattak a magyarokkal szemben. Ezek legfőbbikei voltak: a magyar országgal nem hozott olyan törvényt, amely magyarországi lakosoknak megítélte volna, hogy Horvátország területén birtokot vegyenek, a vasútállomások pénztárainál nem csak horvát, hanem magyar nyelven is lehetett jegyet venni, és hogy létrehozták az ún. „Julián-Iskolák” hálózatát, azzal a céllal, hogy a Horvátország és Bosznia-Hercegovina területén szolgáló magyar nemzeti tisztviselők és vasutasok gyermekei ne horvát, hanem magyar tanítási nyelvű iskolába járjanak.

Amikor az első világháború után vége lett, Horvátország kivált a Monarchiából, és Szlovéniával együtt Szerbiához csatlakozott. Létrehozták az ún. „SHS” államot (Srbska-Horvatska-Slovenska). De csakhamar elegendő lett a horvátoknak a szerbek egyre jobban elnyomó államvezetéséből, úgyhogy amikor IV. Károly király külügyeket intéző híve, Borovicsény Aladár útján 1920 nyarán tárgyalásokat folytatott magyarországi restaurációjának előkészítésére, a horvátok rögtön készek voltak a király visszatérte utáni Magyarországhoz autonóm tartományként való csatlakozásra. (A szlovákoknak is elegendő volt a csehek vezetéséből, és szintén csatlakozni kívántak autonóm tartományként). Mind a horvátok, mind a szlovákok kiűldöttje Budapestre várta a király érkezését.

A horvátok a következő két évtizedben is állandóan veszekedtek Jugoszlávián belül a nagyobb egyenjogúságról a szerbek vezette kormánnyal. Amikor 1940 decemberében a németek kérésére Magyarország Örök Barátsági Szerződést kötött Jugoszláviával, és miután

Zágráb belvárosa

Jugoszlávia csatlakozott a német-olasz-japán háromhatalmi szerződéshez, úgy látszott, hogy az immár szövetséges országon át a németek a görögök által szorongatott Olaszország segítségére siethetnek. Ekkor azonban Belgrádban angolbarát puccs történt, ezért szükségessé vált Jugoszlávia elfoglalása. Hitler felszólította a magyar kormányt, hogy közösen támadjuk meg Jugoszláviát, és akkor Magyarország megkapja egész Horvátországot Fiumével együtt. Teleki miniszterelnök ezt visszautasította, mondván, hogy éppen német kérésre kötöttük meg az Örök Barátsági Szerződést, amíg tehát Jugoszlávia fennáll, nem teszünk ellene semmit. Ha az ország felbomlana, akkor is csak a magyarok lakta területre vonulunk be, a lakosság védelmére, de a háborúban akkor se veszünk részt.

Amikor 1990 után Horvátország és Szlovénia kikiáltotta Jugoszláviából való kiválását, a jól felszerelt jugoszláv hadsereg Horvátország ellen vonult. Ekkor a horvátokat az tette képessé a védekezésre, hogy Magyarországtól több ezer géppisztolyt adott el a horvátoknak. Ezt azok máig sem felejtették el, és ezért is ma a magyar-horvát viszony elég barátságosnak mondható, és sokszor emlegetik a sok évszázados közös múltat.

(Vége)
Sibalszky Zoltán

AZ 1956-OS ÁLDOZATOK...

(Folytatás a 3. oldalról)

lőnböbbség foglalkozású emberek fogtak össze egészen az igazságért, a szabadságért, az emberi jogokért. Még bünnösk is odaálltak a jó mellé, akárcsak a Golgotán Krisztus mellé a jobb lator. Jó és fontos példa ez számunkra, egy megosztott országból. A kivégzettek hazaszeretetéből, elkötelezettségéből, gondolkodásából mi is példát és erőt meríthetünk.

Az egyik kivégzett hívó, Tihanyi Árpád levele is bizonyítja, Jézus szavai ma is érvényesek: „Ne féljete! Semmi nem marad el rejtve, mi ki ne derülne, sem eltitkolva, mi ki ne tudódnék”. Erdemes megfogadni Jézus tanácsát, „amit fülbesúgva hallotok, hirdessétek a háztetőről”. (Mt 10,26) Tihanyi Árpád történetét először 2006 októberében a Kosuth Rádióban hallottam. Ekkor születtem bennem a gondolat, hogy templomunk szentélyének külső falára készítsük az emlékművet. Itt a Golgota-szoborcsoporttal szemben, egyedülállóan szemléletes Tihanyi Árpád utolsó kiáltása „Éljen Krisztus Király, éljen a hazai!”

Köszönjük ezt a hitvallást, és köszönjük az isteni rendezést is, hogy eljuthattunk hozzánk. Köszönöm a családnak, hogy hozzájárult, hogy a WC-papírra tintaceruzaal írt tanúságtétel részleteit kőbe véssük az emlékművön.

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Területileg Ausztrália a háromnegyedét teszi ki Európának, összlakossága pedig mintegy 20 millió. Az emberek többsége néhány nagyvárosban él: Sydney, Melbourne, Canberra. Ausztrália lakossága tehát jó részt városi, és nagymértékben elvilágiasodott. A bennszülött kisebbség a múltban sokat szenvedett a gyarmatosítótól; a mai lakosok óriási többsége pedig bevándorolt vagy bevándorlók leszármazottja. – A katolikuskok a lakosság egynegyedét alkotják. 32 egyházmegyéből négy keleti szertartású (maronita, melkita és ukrán; ezek mellett vannak más keletiek is: örmények, kaldeusok, szírek, szír-malabárok, koptok és oroszok). 1363 plébániát 3126 pap lát el (1973 egyházmegye, 1153 pedig szerzetes), a papság készülő száma 141.

A világtalálkozóra százezer számra érkeznek majd fiatalok. Problémát jelent persze a világ többi részétől elválasztó nagy távolság; mindenesetre komolyan dolgoznak anyagi kedvezmények biztosításán.

XVI. Benedek pápa ezt a jézusi mondatot jelölte meg témaként: „A Szentlélek eljövetele erővel tölt majd el benneteket, hogy tanúságot tegyetek rólam.” (ApCsel 1,8.) Három egymást követő évben a téma így bontakozik ki: 2006: az igazság Lelke; 2007: a szeretet Lelke; 2008: az erő és a tanúságtétel Lelke. Július során mi is majd sok változatos részletet megtudunk a találkozó lefolyásáról. – 2007. július 20-án a Szentatyja hosszú üzenetet intézett a világ fiataljaihoz. Talán a következő pápai mondatban olvashatjuk annak mélyebb értelmét, ahogy mi magunk imádságosan készítjük és megéljük a világtalálkozót: „Soha ne feledjétek el, hogy az Egyház – sőt maga az emberiség is, amely körülvesz benneteket, és vár benneteket a jövőben – nagyon számít rátok, fiatalokra, mert ti magatokban bírjátok az Atya legfőbb ajándékát, Jézus Lelkét.”

Augusztusra

I.

Általános imaszándék: Hogy az emberiség tisztelje Istennek a világra vonatkozó tervét, és így egyre inkább tudatára ébredjen annak, hogy a teremtett világ Isten nagy ajándéka számunkra.

„Adjátok hálát az Úrnak, mert jó hozzá, mert szeretete örökké megmarad!” (Zsolt 136/135,1.) A fogság utáni öszvetéssé közösség a Pászkaszertartásban ezt a szöveget énekelte, a nagy Hallélt, amelyben minden vers második felét ugyanaz a refrén alkotja. XVI. Benedek pápa 2005. november 9-én a szerdai általános fogadáson erről a szövegről elmélkedett.

„A mondat közepén a »szeretet« (irgalmasság) szó hangzik fel. Ez valójában a héber heszed szó jogos, de leszűkített fordítása. A bibliai használat, azt a Szövetséget fejezi ki, amely az Úr és az Ő népe között áll fenn. A szó igyekszik meghatározni azokat a magatartásokat, amelyek ezen a kapcsolaton belül léteznek: Isten hűsége, lojalitása, szeretete és persze irgalma.”

„Összefoglalva itt van annak a mély és személyes közötti kapcsolatnak az ábrázolása, amelyet a Teremtő a teremtményével létrehozott. E kapcsolaton belül Isten a Bibliában nem úgy jelenik meg, mint szemtelen és kérlelhetetlen Úr, nem is úgy, mint egy sötét és megfoghatatlan lény, hasonló a végzethez, amely ellen hasztalan küzdeni. Ellenkezőleg, úgy mutatkozik meg, mint személy, aki szereti teremtményeit, vigyáz rájuk, követi őket a hitlenség útján, és szenved azokról a hűtlenségektől, amelyeket a nép gyakran szembehelez az ő heszedjével, irgalmas és atyai szeretetével.”

„Ennek az isteni szeretetnek első látható jelét – mondja a szoltáros – a teremtetésben kell keresnünk. Azután pedig a történelemben is fennmarad. A tekintet,

csodálkozással és bámulattal eltelve, elsőként a teremtés felett pihen meg: az eget, a föld, a vizek, a nap, a hold és a csillagok. Még mielőtt felfedeznének Istent, aki megnyilvánul egy nép történetében, van egy kozmikus megnyilvánulás, mely nyitott mindenre, melyet az egész emberiségnek az egyetlen Teremtő kínál fel, »az istenek Istene« és »az urak Ura« (Zsolt 136/135,2–3). Ahogy a 19/18. szoltár éneklő: »Isten dicsőségét beszéljük az eget, és keze művét hirdeti az égből; ezt harsogja egyik nap a másikkal, erre tanítja az egyik éj a másikat.« (2–3.) Van tehát egy isteni üzenet, titkosan belevésve a teremtésbe, jele a heszednek, Isten szerető hűségének, aki teremtményeinek megadja a léte és az életet, a vizet és a táplálékot, a világosságot és az időt.”

„Világos szemmel kell rendelkezniük, hogy szemléljük ezt az isteni feltárulkozást, emlékezzünk a Bölcsesség könyvének arra a figyelmeztetésére, mely annak felismerésére hív, hogy »a teremtmények nagysága és szépsége felismerhetővé teszi azok Szerzőjét« (Bölcs 13,5; vö. Róm 1,20). Az imádságos dicsőítést feltör akkor Isten »csodáinak« (Zsolt 136/135,4) szemléléséből, amely csodákat a teremtés kibont, és átalakul az Úrnak szóló dicsőítéssel és hálaadás örömező himnuszává.”

Imádkozunk tehát ebben a hónapban csodálkozással ragyogó szemekért és dicsőítő, hálaadó, örömező himnuszokban kibontakozó lelkiéletért!

II.

Missziós imaszándék: Hogy a karizmák figyelmes megkülönböztetésével és lelki, kulturális képzés erősítésével segítjük Isten egész népét igent mondani az életszentségre és a küldetésre szóló meghívásra.

Ezt a szándékot is XVI. Benedek pápa szavaival világítjuk meg és ajánljuk. Négy nappal az említett szerdai általános fogadás után hangzottak el, vagyis vasárnap, az úrangyala déli elimádkozása alkalmával. Delelőtt ugyanis a Szent Péter-bazilikában hármass boldoggá avatás folyt.

Ezen a vasárnapon „abban az örömben van részünk, hogy három új boldogot tisztelhetünk: Charles de Foucauld papot, Maria Pia Mastenát, a Szent Arcról nevezett Nővérek Kongregációjának alapítóját, és Maria Crocifissa Curciót, a Gyermekek Jézusról nevezett Szerzetes Karmelita Nővéreinek alapítóját. Három személy, akik különböző módokon szenteltek életüket Krisztusnak, és újból minden keresztény elé állítják az életszentség magasztos eszményét.” „Múlt vasárnap a vizenai székesegyházban volt egy családanya boldoggá avatása; Róza mama néven ismerték, és családijában élte a keresztény hivatás mintaképét.”

„Adjunk hálát azért a tanúságot, amelyet Charles de Foucauld tett. Názáretben élt szemlélődő és rejtett élete folytán találkozott Jézus embereiségének igazságával, arra szólította minket, hogy szemléljük a megtestesülés misztériumát; ott azon a helyen sokat megtanult az Úrról, akit alázatosan és szegényen akart követni. Felfedezte, hogy Jézus, aki azért jött, hogy embervoltunkban elérjen minket, arra az egyetemes testvériségre hív, amelyet Charles később a Szaharában élt meg, arra a szeretetre hív, amelynek példáját adta nekünk Krisztus. Papként élete középpontjába állította az Eucharisziát és az Evangéliumot, a Szó és a Kenyér két tábláját, a keresztény élet és a küldetés formáját.”

Emelkedett pápai szavak ezek, részben el is bátorítanának. A bennük jelzett hívások, küldetések, karizmák ténylegesen sokféle arcúlatat jelentkeznek, mivel a mi személyiségünk és élethezvetünk sokfélék. – Éppen azért is imádkozunk, hogy a szavaktól ne ijedjünk meg, hanem személyesen nekünk szóló jelenléteket felismerjük, hogy megtaláljuk a nekünk szóló életszentséget és küldetést, és örömmel azonosuljunk vele.

Nagy Ferenc SJ

EMÉSZTŐ GONDJAINKBAN PÁRTFOGÓINK

Gondolatok nagyjaink boldoggá és szentté avatásáról

Az Egyház ösödök óta tiszteltetben tartja azokat a tökéletes keresztényeket, akik példaképeink lehetnek, vallásos tiszteltetben részesítik őket, a hétköznapi szójárban boldogoknak vagy szenteknek nevezik. A II. világháború után a Kárpát-medencében számos olyan nővel és férfival ajándékozott meg bennünket is a Gondviselés, akik ezen meghatározás alapján, joggal nevezhetők boldogoknak vagy szenteknek. Hála Istennek, ezeknek nemcsak a száma jelentős, hanem mindegyiknek a saját története is.

A Magyarországi Mindszenty Alapítvány immár 15 éve foglalkozik ezekkel az üstökshöz hasonló személyeknek a boldoggá avatásával. Nem egyedül az Alapítvány célkitűzése ez az Egyház és a magyar nemzet számára fontos feladat. Vannak magánkezdemenyezések is, akik ezt a nem-célkitűzést szem előtt tartják.

Amikor Mindszenty bíboros 1975-ben a máriazelli ideiglenes sírhelyére kísértük, már akkor felmerült a gondolat, hogy kérnünk kell a boldoggá avatását. Ez a gondolat nem vészett el a lelkesedés homályában, hanem tény maradt, és már temetése után rögtön gyűjtöttük azokat az adatokat, amelyek életrajzához vonatkoznak. Elég hosszú idő telt el, hogy boldoggá avatásáról nyíltan is lehessen beszélni. Időközben a bíboros közelről ismerő tanúk érvényes vallomást tettek életrajzához vonatkozóan.

1993-ban érkezett el az idő, hogy hivatalosan az Esztergom–Budapesti Főegyházmegye is szorgalmazza boldoggá avatását.

Három évig tartó megfeszített munka után, 1996 októberében a Vatikán illetékes hivatalában leadtuk az életrajzát bizonyító iratokat, 72 tanú vallomása esküvel alátámasztva. Két rákos betegségből történő csodát is tudtunk mellékelni. Az anyag közel négyezer oldalt tesz ki. Több száz oldaltól kezdve az életrajzát bizonyító kiegészítő iratokat is, például utolsó órái a bécsi Irgalmas-rendi kórházban, és az önkéntes számkivetése 1956–1971 között a budapesti Amerikai Követségen. Olasz nyelven küldtük az aktasomagot Rómába.

Az említett iratok mellett örömmel jelentettük a Vatikánban, hogy van 1 407 441 önkéntes imádkozó és engesztelő magyar testvérünk, akik országunk határain belül és azon túl imádkoznak boldoggá avatásáért. Ez a szám állandóan gyarapszik. A boldoggá és szentté avatásokról pedig folya-

matosan beszámolunk a Vértanúink–Hitvallóink című folyóiratban.

Természetesnek vehető, hogy az adott lehetőségeinkhez viszonyítva több kiemelkedő boldoggá avatási per előkészítését is elvállaltuk. Szeretnénk kihangsúlyozni, hogy ebben az ismeretű cikkben csak azokról szövel, akiknek peres ügyét mi vállaltuk.

Szám szerint 11 egyéni és egy csoportos boldoggá és szentté avatásról teszünk említést. Ezt fejezi ki az ismertető cikk címe: **Emésztő gondjainkban pártfogóink**. Amikor elterjedt Mindszenty bíboros boldoggá avatásának a híre, több egyházmegye, szerzetesrend keresett meg, hogy az ő szentjéltjeik ügyét is készítem elő.

Elsősorban **Márton Áron** erdélyi püspökről szeretnék megemlékezni, akinek az ügyét **Jakab Antal** erdélyi püspök kérte. Ő az emberi jogok védelmének és a kisebbségek helyzetének dicső bajnoka.

Tempfli József nagyváradi püspök kérte **Bogdánffy Szilárd** titokban szentelt püspök boldoggá avatását, aki

a szenvedésben és a megaláztatásban tanúságot tett az Egyház mellett.

Reizer Pál szatmárnémeti püspök kérte **Scheffler János** boldoggá avatását, aki a papi utánpótlás nevelésének apostola és az egyházúség példaképe volt.

Kárpátalján **Boldog Romzsa Tódor**, akit II. János Pál 2001-ben avatott boldoggá, kiváló egyházúségéről tett tanúságot élete feláldozásával is a Kárpát-medence szomszédos népeinek jószomszédi viszonyának ápolásáról.

Salkaházi Sára, akit Budapesten avatott boldoggá Erdő Péter bíboros 2006-ban, a dolgozó lányok és asszonyok méltóságának, a felebaráti szeretet hősies gyakorlása másvallású testvéreink védelmében is pártfogója.

Marton Boldizsár, a népszerű **Marcell atya** a szétszóródottságban élő szerzetesek és a megszentelt élet példaképe. Űgye Rómában már kedvező stádiumban van.

Meszlényi Zoltán Lajos esztergomi megyéspüspök a főpapi szolgálat és a hűség apostolaként „főnöke”, Mindszenty bíboros mellett tudatosan készült az önkéntes vértanúságra. Boldoggá avatása hamarosan várható.

Bálint Sándor, a népi vallásosság lelkes kutatója, erőnyes élete mellett a tudományok művelője. Űgye szintén Rómában van már.

Sándor István szalézi laikus testvér jelmondata szerint: „Jó könyv, a templom ékessége, az ifjúság vallásos nevelése” védelmében áldozta életét. Űgye Rómában van.

György Albet hitoktató-lelkész ügye még folyamatban van.

Chira Sándor és Orosz Péter valamint 78 vértanú társainak csoportos boldoggá avatási ügyének anyaggyűjtése folyamatban van.

A többi boldogok és Isten Szolgái életére, akiknek az ügyét nem az Alapítvány készítette elő a lehetőségekhez képest utalni fogunk.

P. Szőke János

Elérhetőségeink:

1125 Budapest, Felső Svábhegyi út 12. (Levél cím: 1525 Budapest, Pf. 131.)
Telefon: 1/201-0979; fax: 356-8200
http://mindszenty.lapja.hu
E-mail: ungimind@vnet.hu

AZ EGYHÁZI MOZGALMAK...

(Folytatás az 1. oldalról)

párbeszéd felé vezetett a helyi egyházak szintjén. Így nem kevés előlétele, ellenállást és feszültséget sikerült legyőzni. Az a fontos feladat áll meg előttünk, hogy elősegítsük egy még erősebb közösség (communio) létrejöttét az Egyház összes alkotóeleme között, hogy minden karizma a maga sajátosságának megfelelően teljes mértékben és szabadon hozzájárulhasson Krisztus egyetlen Testének építéséhez. (...)

Ha szeretettel akarunk közeledni a mozgalmakhoz és új közösségekhez, ez arra készít minket, hogy a felületes benyomásokat vagy leszűkítő megítéléseket félretelve próbáljuk meg kellően megismerni az általuk képviselt valóságot. Az Űr ajándékai ök, értékes erőforrások, hogy karizmáikkal az egész keresztény közösséget gazdagítsák. Ezért nem hiányozhat a bizalomteli befogadás, mely teret ad nekik, és értékeli a helyi egyház életéhez való hozzájárulásukat. A részletek érdekében felméri a nehézségek vagy meg nem értés nem hatalmaz fel az elzárkózásra. A „nagy szeretetből” bölcsesség és türelem fakad. Nekünk pásztoroknak az a feladatunk, hogy szívbeli és bölcs atyai támogatással álljunk a mozgalmak és új közösségek mellett, hogy nagylelkűen, mindenki javára, rendezetten és termékenyen rendelkezésre tudják bocsátani azt a sok ajándékot, amelyet hordoznak, s amelyeket már megtanultunk felismerni és értékelni: a missziós lendületet, a keresztény képzés hatékony útjait, az Egyház iránti hűség és engedelmesség tanúbizonyságát, a szegények szükséglete iránti érzékenységet, a hivatások gazdagságát.

A Szentek már sok egyházi mozgalmat és új közösséget elismert, és ennél fogva kétségkívül Isten ajándékának kell tekinteni ezeket az egész Egyház számára. Más mozgalmak és új közösségek még születőfélben vannak, és a helyi egyházak pásztorai részéről még tapintatosabb és éberebb gondoskodást kívánnak. A püspökök – akit Isten Lelke szentelt fel és áraszt el Krisztusban, aki az Egyház feje –, meg kell vizsgálnia és próbára kell tennie a karizmákat, hogy elismerhesse és értékelhesse azt, ami jó, igaz és szép, ami hozzájárul az egyes emberek és a közösség életrajzához megvalósulásához. Amikor pedig javítást kell közbevetni, legyen az is „nagy szeretet” kifejeződése. A mozgalmak és az új közösségek büszkék arra, hogy szabadon társulhatnak, hogy hűségesek karizmájukhoz, de amint bizonyították, azt is jól tudják, hogy az egyházi közösség, amelynek a Péter utódával egyesült püspökök a szolgái, őrzői és vezetői, a biztosítéka és nem a korlátja ennek a hűségnek és szabadságnak. □

nak bentlakással (pár éve már általános iskolások is), „Pap bácsi”, azaz Berszán Lajos atya gondoskodó kezei alatt – a diákokhoz szólt a vetített képes előadás.

A tíz napos Szent Imre-zarándoklat gyönyörűséges élményekkel ajándékozta meg a résztvevőket. Felejthetetlen találkozások, beszélgetések sorával, áhítatos percekkel, vidám és boldog esti éneklésekkel, átlakosult hallgatósággal az előadások idején, imádságos közösségi együttlétekel, gyertyagyújtásokkal, sok-sok háladással az úton megtapasztalt kegyelmekért; hogy jó szót adhattak, lelki ajándékokat és hogy ott hagyhatták minden eladott Szent Imre emlékkönyvet az árat testvéreiknél jó szívvel, hogy egy asztalnál élkezhettek tiszta lelki gyimesi csángókkal, egyetemistákkal, kispapokkal és főpapokkal, s hogy jutott egy falat mindig a kolduló cigánygyermeknek is – pénz helyett – az úton, s hogy köszönthették Csíksomlyón az „Egészen Szép Máriát”. Hála legyen érte a Jó Istennek és kedves vendéglátóinknak!

Budai Éva

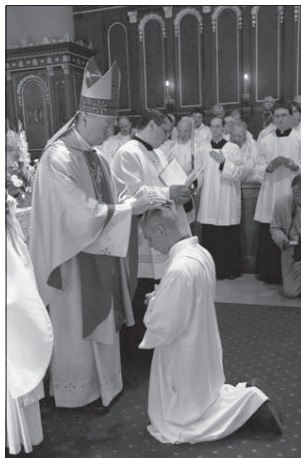
PAPSZENTELÉSEK

Június a pap- és diakónusszentelések hónapja volt. Június 14-én Esztergomban, Pécsen, Szegeden és Veszprémben szentelték fel új papjait a megyéspüspökök, és a rákövetkező hétvégéken szinte valamennyi székesegyházban hasonló szentség-kiszolgáltatásra került sor.

Ebben az esztendőben negyven-nyolc pappal gazdagodott a Magyar Egyház, közülük tízen szerzetesek. A legtöbb újmisést idén Esztergomban és Vácot szentelték, nyolc-nyolc főt. Kalocsán hat, a többi egyházmegyében pedig egy vagy kettő volt a szentelendők száma. Idén a Tábori Püspökség is gyarapodott egy újmiséssel. A szerzetesek közül hárman a premontrei kanonokrend, ketten a ciszterci rend tagjai lettek. A verbitáknál és a piaristáknál pedig már a tavasz folyamán sor került a papszentelésre.

Az idei újmisés létszám csak egy fővel alacsonyabb, mint az elmúlt esztendőben (49), de több, mint 2006-ban, amikor 36 papot szenteltek.

Magyar Kurír

Hazánkban a 2007-es adatok szerint 1949 egyházmegye és 358 szerzetes pap működik, az egyházmegyégy papnövendékek száma 242

MINT CSILLAG AZ ÉGEN...

(Folytatás a 6. oldalról)

pap-tanára emlékezett Szent Imréről, majd Sándor Botond enyedi unitárius lelkész imádságos áhítatában kiemelte az Árpád-házi herceg máig ható példás életét. Gudor András lelkész versekkel, a Római Katolikus Hittudományi Egyetem kórusa népénekkel, egyházi énekekkel szolgált, Gudor Botond magyarigeni református lelkész, történész pedig a templom történetét tekintette át. Megható volt a magyar és a székely himnusz hangjai mellett időzni az elhagyott templomban. A templomi mementó sokakban régi emlékeket szakított fel, többen könnyeztek a szentbeszédek és az énekek nyomán.

A zarándokút további állomásain a Gyulafehérvári Római Katolikus Teológián, s Marosvásárhelyen a ferencesek Szent Imre-plébániaközösségében Oláh Zoltán rektor és Sebestény Péter ferences atya látott vendégül a zarándokokat, a vetített képes előadást a papnövendékeknek és hívek közösségének tartották meg. Végül pedig a gyimesfelsőlaki Árpád-házi Szent Erzsébet Római Katolikus Liceumban, Moldva és Gyimes határán – ahol több mint egy évtizede főként csángómagyar fiatalok tanul-

ISTENNEK HŰSÉGES SZOLGÁJA

A hatvanöt éves Diós István

A nevet nem ismerik annyian, mint ami megérdemelt és kívánatos lenne, de ez nemcsak annak tulajdonítható, hogy viselője rendkívül visszavonult, papi hivatásának és a tudománynak élő csendes és szerény ember, hanem annak is, hogy munkája nem olyan tevékenység, amely széles körű nyilvánosság előtt, hanem tudományos intézmények és könyvtárak zárt helyiségeiben folyik. Én annak révén ismertem meg, hogy évek óta az általa szerkesztett Magyar Katolikus Lexikon népes szerzői gárdájának tagja vagyok. E minőségben jártam nála többször munkahelyén, a budapesti Egyetemi Templom szomszédságában lévő Központi Papnevelő Intézet Papnövelde utcai házában lévő Pálos Könyvtárban.

Diós István atya rendkívül megnyerő modorú, csendes, halk szavú pap, akinek szerénysége ellentétben áll azzal a gazdag életművel, amellyel méltán dicsekedhetnék, és amelynek nyilvános elismerését a katolikus magyarok joggal kívánhatnák, sőt elvárhatnák. Amit tesz, azt önként vállalt, lelkiismeretes teljesített és Istennek tetszhető feladatnak tekintti az Úrnak hűsége szolgája.

Szombathelyen született 1943. június 8-án. Pannonhalmán járt gimnáziumba. Papi tanulmányait a győri szemináriumban kezdte, majd a budapesti Központi Papnevelő Intézetben folytatta. 1966 júniusában szentelték pappá. Egy évvel később doktorált. Azután Rómába került, ahol 1967–69-ben a Pápai Magyar Intézet növendékeként az Accademia Alfonsiana hallgatója. Visszatérése után a győri szemináriumban prefektus lett és erkölcsstant adott elő. 1973-tól a Központi Papnevelő Intézet prefektusa, 1980-tól a Pálos Könyvtár vezetője. Ugyancsak 1980-tól a

Szent István Társulat kiadásában megjelenő Magyar Katolikus Lexikon főszerkesztője. (Ennek tavaly jelent meg a XII. kötet). 1990–91-ben a II. János Pál pápa magyarországi látogatását előkészítő iroda vezetője volt. A Szentatya 1992-ben pápai prelátussá nevezte ki.

Írásos műveinek nagy a száma. 1974-től kezdődően majd évenként jelent meg könyve nyomtatásban, olykor – a fordításokat beleértve – több is, 1983-ban például öt fordításkötete látott napvilágot. Számos kötetet szerkesztett és fordított. Nehéz és felesleges lenne minden munkát felsorolni, de hogy fogalmunk lehessen a művek témáiról, hadt említsek meg néhányat: erkölcsleológia, a hitoktatás korunkban, pápai enciklikák, bullák és egyéb megnyilatkozások, Sziénai Szent Katalin élete, Ökumenikus Directorium és lelkipásztori instrukció, Búcsúk imakönyve, A szentek élete I–II. (Az I. kötet négy kiadásban), Bibliai lexikon, *Útmutató* címmel a budapesti templomok szentmise-, ájtatossági- és hitoktatási rendje. A Szentatya magyarországi látogatása, a Magyar Katolikus Egyház című. A *Pápai megnyilatkozások* című és 45. köteténél tartó, a Szent

István Társulat kiadásában megjelenő dokumentumsorozatnak ő a szerkesztője. (A legutóbbi kötetek, 2007-ben és 2008-ban, már XVI. Benedek három enciklikáját tartalmazzák). A múlt esztendőben az ő fordítást ellenőrző közreműködésével jelent meg a híres *Krisztus követése* szerzője, a német Kempis Tamás *Mária követése* című munkájának Paulik Péter által készített magyar fordítása. Utolsónak említem, de legjelentősebb tennivalónak tartom a Magyar Katolikus Lexikon még kiadásra váró két-három (pótkötetként beleszámlítva) kötetének elkészítését és kinyomtatását.

Istennek és – tegyük hozzá – a tudománynak e hűsége szolgája korát tekintve alkotómunkája közepén tart, tehát minden reményünk meg lehet arra, hogy műveinek száma továbbra is gyarapodjék. Magyarországon 65 év a nyugdíjkorhatár. Diós Istvánt is megilletné a megérdemelt nyugalom, de aligha valószínű, hogy igénybe is venné. Így hát csak az kívánható neki, legyen ereje és kitartása mindannak az elvégzésére, amire az Úr kiszemelte. És az nem kevés.

Borbándi Gyula

SZENT ISTVÁN-ÜNNEP BÉCSBEN

A Bécsi Magyar Katolikus Egyházközség Szent István királyunk tiszteletére a bécsi Szent István-dómban augusztus 30-án, szombaton 13 órakor ünnepi szentmisét tart, amelynek a főcelebránsa Cserháti Ferenc püspök úr lesz. Szent István karerekléje, amelyet már évszázadok óta a bécsi káptalan őriz, a szentmise után hódolatra ki lesz helyezve a máriapócsi oltár elé. Erre az ünnepi alkalomra szeretettel hívjuk és várjuk Önt és kedves családját.

A szentmise után szeretettel hívjuk egy szeretetvendégségre és a dómtéri magyar néptánc és népének bemutatóra.

Sohogy sem értettem apámékat. Olyan különösen viselkedtek. Apám néha, lát-szólág minden ok nélkül, az asztalra üttött és rákiáltott anyámrá:

– Mondtam már, hogy nincs! Nem érti?

Ha anyám ilyenkor szólni mert, apám felállt. Csak ránézett, aztán megindult, s az egész ház dőngött, amikor bevágta maga után a kiskaput.

Máskor meg csak egymásra tekintettek és édes, meleg mosolygás ömlött el az arcukon.

Egy nyári napon, ami vizsgáink után, apám megint komor arccal jött haza. Zordonan ült az ebédszék, s mi gyerekek, lapulva kanalaztuk a levest.

Apám ebéd után szólt anyámnak:

– Jöjjen!

Anyám szomorú arccal, szorongva emelkedett fel a helyéről, biztató pillantást vetett ránk és bement apám után a másik szobába.

Reszketve vártuk a fejleményeket és nemsokára hallottuk az apám hangját.

– Nincs más mód? A kis bányát el kell adnunk.

– Próbáljon rá kölcsönt felvenni – mondta anyám.

– Kölcsön nem segít rajtunk.

Csőnd következett, aztán megint az anyám hangja hallatszott.

– Mi lesz velünk, mondja? Koldusbotra jutunk. Mindent felelet a barátai-val.

Apám valamit mondott, anyám megint felelt, aztán csak ennyi hallatszott: –Lassabban! Meghallják a gyerekek.

Apám még ezt mondta:

– Estére vagy aláírja a váltót, vagy pedig mehet haza az anyjához.

A következő pillanatban az ajtó kivágódott és apám kilépett. Homlokán vihar ült, anyámnak a szemében könny remegett.

Apám fogta a kalapját és indulni akart. Anyám visszajött s most már hullottak a könnyei.

– Óh! – ölelt magához engem is, meg az öcsémet is. – Mi lesz velünk?

Furcsa, megmagyarázhatatlan fájdalom hasogatta a szívemet és később hátra hívtam az ől mögé az öcsémet.

– Hallottad? – kérdezte tőle.

Az öcsém, Gábor rám nézett.

– Mit?

Apám elcsapta anyámat.

– Gábor még csak nyolcéves volt, – én

tíz, – nem értette, mi az az elcsapás.

Megmagyaráztam neki.

– Azt mondta, mehet, amerre lát.

Gábor gondolkodott.

– Úgy, mint a kis királyfi abban a mesében.

– Úgy.

Most már tud-

ta és az ő szívére is félelem esz-

kedett.

Sokáig hall-

gattunk, végül is

én törtem meg a csendet.

– Én velem megyek! – jelentettem ki.

Gábor habozott.

– Én is... – mondta határozatlanul.

Apámat is nagyon szeretők, mert so-

hasem vert meg s rengeteg ajándékkal

halmozott el bennünket, de mi volt ez a

vonulom ahhoz a mélységes ragaszkod-

áshoz és szeretethez képest, amit

anyám iránt éreztünk.

Apróra megbeszéltünk mindent és el-

határoztuk, hogy nem hagyjuk anyámat.

Apám délután munkához láttunk. Göd-

rót ástunk a kert alatt s beavattuk a kuty-

tyát, Burkust is a titkunkba.

– Te is velünk jössz! – mondtam neki.

A kutya csóválta a farkát, hogy érti.

Először is élelemről gondoskodtunk,

hogy legyen mit ennünk útközben.

A hét végére a fél kamrárt kihordtuk. A rengeteg befőttes, lisztet, meg tojást szépen elhelyeztük a gödörben. Még szízt, meg az öreg nyújtódeszkát is levittük.

Gondosan elraktározunk mindent, akkor az öcsém megkérdezte.

– Szalonnát nem viszünk?

– Dehogynem.

Másnap fellopódtunk a padlásra, s

délre a kisebbik oldal szalonna, meg a

két utolsó sonka is lent volt a gödör-

ben.

Én közben új bőrt húztam a gumipus-

kámra és levágtam a mogyoróbo-

kor legszebb ágát.

– Ez lesz a varázsvessző... – mond-

tam Gábornak

– Mit csi-

nálsz vele?

– Forrást fa-

kasztunk vele a

sziklából.

– Hát az ópe-

renciák felé me-

gyünk?

– Arra.

– Akkor terüljastalkámat is vinnünk

kellene.

– Azt nem lehet.

Gábor még táltost is akart, de hát én

tudtam, hogy táltos ló nincs, csak a

mesékben.

Alkonyatkor kiálltunk a kert alá és

vártuk anyámat, aki átment valamiért

a szomszédba.

Később, amikor belépett a kapun,

apám is feltűnt a csöszháznál. Anyám

elébe ment, megcsókolták egymást, és

összeölelkezve közeledtek felénk.

A nap még sütött, s a bágyadt esti

fény arannyal szórta be őket.

Összenézünk az öcsémmel. Nem

értettük a változást. Sajgás rezdült át a

szívemen.

EURÓPÁÉRT ÉS AZ EGYHÁZÉRT

XVI. Benedek pápa az Európa Tanács mellett működő, megfigyelői státuszú szentszéki képviselői vezetőjévé nevezte ki Aldo Giordano-t, aki 13 évig látta el az Európai Püspökkari Konferenciák Tanácsának (CCEE) főtákaráti tiszte. Erdő Péter bíboros, a CCEE elnöke örömmel fejezte ki, hogy eddigi munkatársa új pozíciójában is folytatni tudja az európai Egyház szolgálatát.

A strasbourg-i székhelyű Európa Tanács a kontinens mind a 47 demokratikus államát magába tömöríti. A Szent-szék nem teljes jogú tagként, hanem megfigyelőként vesz részt a munkájában. Aldo Giordano ez év szeptember 1-jétől fogja új feladatát ellátni.

Erdő Péter bíboros, a CCEE elnöke gratulált a főtákará kinevezéséhez, és megköszönte értékes és fáradhatatlan munkáját, amellyel 13 évden keresztül szolgált az Egyházat és Európát. Az esztergom-budapesti érsek szerint Giordano atya továbbra is folytatni tudja a kettős szolgálatot, meghozza egy fontos nemzetközi szervezetben. Erdő Péter rámutatott: az Egyház különleges módon hozzá tud járulni, hogy földrésziunkön maradéktalanul érvényesüljenek az emberi jogok, a nyitottság és a szolidaritás, és Európa újra meg- és elismerje lelki örökségét és keresztény gyökereit.

Aldo Giordano az olaszországi Cuneóban született 1954. augusztus 20-án. 1979-ben szentelték pappá, majd filozófát és teológiát tanult, többek között a Pápai Gergely Egyetemen Rómában. Filozófiaprofesszorként az etika és a kortárs filozófia áll érdeklődése középpontjában. 1995. május 15-én választották meg a CCEE főtákarának, majd további két alkalommal kapott újra bizalmat. □

– Bújjunk el! – mondtam Gábornak. Lehúzódtunk a sűrű mögé. Anyámék nem vettek észre. Mellettünk haladtak el.

Mosolyogtak és látszott, hogy nagy-nagy boldogság székelt a szívükben.

Lefekvés előtt intettem anyámnak, hogy jöjjen ki a konyhába.

– Mit akarsz? – kérdezte.

A szívem hangosan vert:

– Anyám, mehetünk!

– Hová, kis bolondom?

– Oda, ahová látunk. Ahová apám

mondta.

Anyámnak a homlokán felhő suhant

át, de nem szomorodott el, ajka kedves

drága mosolyra nyílt.

– Óh, hiszen apád csak tréfált. Azért

mondta csak, hogy téged megijeszten.

De én el voltam szánva és menni akar-

tam.

– Ne féljen – próbáltam bátorságot

önteni anyámba. – Lesz ennivalónk is.

Nem szólt semmit. Lehajolt hozzám,

hogy arcát az enyémhez szorítsa és meg-

csókolt.

Másnap reggel rémülten hallottuk az

apám kiáltozását.

– Kati! – hívta anyámat.

Kirohantunk. Burkus ott állott az ud-

var közepén. A szájában a nagyobbik

sonkával.

– Jézus Mária! – sikoltott anyám és a

kutyához futott.

Rákijáztam, hogy figyelmeztessen.

– Ne bánts! A mienk!

Anyám rám nézett, a tekintetünk talál-

kozott – és egyszerre mindent megértett.

Kivette a sonkát a kutya szájából, s

amikor később levezettem a gödörhöz, s

meglátta a szalonnát, meg a rengeteg be-

főttest, könnyes szemmel szorított magá-

hoz.

– Ó, ne félj, sohasem kell innen el-

mennünk. □

HÍREK – ESEMÉNYEK

Brit restaurátorok William Shakespeare rogadozó síremlékének helyreállítását tervezik Stratford-upon-avonban. A síremlék lassú tönkremenetelében állítólag szerepet játszik az az állítólagos átok, amelyet a hiedelem szerint még a néhai költőfejedeleme fogalmazott meg és vésetett a sírja felett elhelyezett köztáblára. Eszerint átok sújtja majd azt, aki elmozdítja helyükről a Szentháromság-templomban elhelyezett csonjtait.

A 160 éves fennállását ünneplő Szent István Társulat idén 16. alkalommal rendezte meg a keresztény könyvkiadók immár hagyományossá vált seregszemléjét Budapest központjában, a Ferenciek terén. A közismert építész, Makovecz Imre által tervezett jurtsátrákban a tavaszi könyvhét alatt 33 kiadó közel 7 ezer kiadvánnyal, köztük 80 újdonsággal várta az érdeklődőket. A Szent István Könyvetet a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dísztermében tartott ünnepség keretében Erdő Péter bíboros primás, a Szent István Társulat fővédője nyitotta meg.

Egy volt holland politikus gyerekek számára írt könyvet adott közre egy mohamedán fiú és egy zsidó lány barátságáról. Az iszlám vallás közismert bírálójaként számon tartott szomáliai születésű holland politikusból lett írónő, Ayaan Hirsi Ali „Adan és Éva” című könyvének eseményei a mai Amszterdamban játszódnak. A világpolitikai eseményeket tükröző regény akár a va-

lóságban is megtörténhetett volna, ugyanis a regénybeli Adant családja Marokkóba kényszerít, míg Évát szülei egy svájci intézetbe küldik – a kapcsolat végérvényes elfelejtésére.

A vatikáni biztonság szavatolásával megbízott csendőrséget terrorelhárító akciókra is kiképzik. Az olaszokból álló 150 tagú egységen belül egy csoportot felkészítenek villámakciókra és esetleges szabotázsok megakadályozására. Összekötik őket az Interpol illetékes osztályával is, hogy időben tudomást szerezhessenek a terroristák mesterkedéseiről. Mint az egység parancsnoka elmondta, a Vatikán biztonsági alakulatait új egyenruhával látják el, amely a régi olasz csendőrség uniformisához igazodik.

A Rajna menti Bad Honnefben átadták Karoline Meyer szerzetesnőnek a néhai Frings bíborosról elnevezett emlékműt. A 65 esztendő apáca a dél-amerikai országok nyomorgóhelyeiben kifejtett szeretetszolgálatának elismerésül kapta a magas kitüntetést. Karoline Meyer a 70-es évek elején a chilei főváros szegénynegyedében megalapította a „Jézus közösséget” majd bő másfél évtizeddel később az „Elő Jézus Alapítványt”. Az 1978-ban elhunyt Frings mári bíborosnak emléket állító díjjal már olyan politikusokat is kitüntettek, akik kimagasló eredményeket mutattak fel a hátrányos helyzetűek gyámolításában.

Vincze András

SZÁJRÓL SZÁJRA

A „balra hajts” – politika nélkül!

Játékfilmekben, de a tv-híradókban is gyakran elcsodálkozunk mi, a kontinensen élő emberek, hogy Angliában és általában az angol nyelvterületen milyen gyakori a balkezesek. A prominens balkezesek száma is nagyobb, mint a mi vidékünkön. Balkezes volt Charlie Chaplin, Somerset Maugham, de az angol ifjúsági irodalom példátlanul népszerű alakja, Lewis Carroll, a Alice's Adventures in Wonderland című meseregény (Kosztolányi Dezső fordításában az Évike Tündérorságban címet kapta) szerzője is, aki hasonlóan a leghíresebb balkezeshez, Leonardo da Vincihez, mestere volt a tükrírásnak. Állítólag megállapítást nyert, hogy a soha el nem fogott gyilkos, Jack the Ripper (Hasfelmetező Jack) szintén balkezes volt. II. Erzsébet angol királynő édesapja, VI. György pedig beszédhibáját a kora ifjúságában erőszakolt jobbkezeségre szoktatástól kapta. Azóta az angolszász pedagógusok az iskolában nem próbálják „leszoktatni” a bal kézzel író gyerekeket, sőt gyakran biztatják a bal kezüket gyakrabban használókat. Bár nem ez mondanivalóm lényege, meg szeretném említeni, hogy Londonban a Regent Streeten van egy sokat látogatott üzlet balkezeseknek. Itt megtalálhatják a nekik jobban kézbe fekvő ollót, ceruzahegyezőt, vasalót, konzervnyitót és még sok más is. Sőt, az üzlet ajtaján a kilincs úgy van elhelyezve, hogy bal kézzel könnyen nyitható legyen. De az Ausztráliában bevezetett törvényes védelme a balkezeseknek még várat magára...

Mint említettem, tulajdonképpen a bal oldali közlekedés kialakulásáról akartam beszélni és ezt a kis kitérőt bevezetésnek szántam. Az angol nyelvben – de a franciában, az olaszban

és még a latinban is – a „sinister” szó a balon kívül (I. Ország László Angol–Magyar Nagyszótár) vészjósló, baljóslatú, rosszat sejtető, sötét, fenyegető, sötét lelkű, gonosz (ember) stb. jelentéssel is bír. Az angol parlamentben – bár mind a mai napig nem arénaszerű az ülésrend – a speaker „rossz”, tehát bal oldalán ül az ellenzék és vele szemben a kormánypárt. Hogy a „bal” ilyen negatív töltete, vagy inkább olyan gyakorlati szempontok, mint a lóra szállás – ami normális körülmények között bal oldalról történik – játszottak-e döntő szerepet a „balra hajtás” kialakulásánál szerzte Európában, nem tudom. De még az én és kortársaim gyermekkorában is a bal oldali közlekedés divott Magyarországon is. Mint oly sok másnak, ennek is Napóleon vetett véget, mert az ő hadi taktikája szakított a balszárnnyal támadásának elvével, áttért a jobbról történő támadásra és jelentős sikereket könyvelhetett el már ennek bevezetésével. Katonáinak előírta, hogy az út jobb oldalán masírozzanak, ami idővel a civilek közlekedésére is hatott: követték a hadsereg példáját. Csak azokban az országokban, ahol nem masíroztak Napóleon katonái, mint például Anglia, Svédország, maradt meg a régi bal oldali közlekedés.

Bizony sok sötét dobtaq elink a bal válluk felett hátuk mögé, így akarván a babona szabályai szerint elúzni az ördögöt, a rosszat. Mondhatom, buta babona volt azt hinni, hogy a rossz szellemek pont a bal válluk mögött ücsörögnek és várják a csipet söt... Hogy sikerült-e magyarázatot találni a „balra hajts”-elv változására, nem tudom, de egy biztos: politika nélkül történt. Vagy mégsem?

Közreadta: Ramsay Győző

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

† P. Horváth Tibor, SJ
(1927–2008)

Horváth Tibor 1927. július 28-án született Bányhidán. Gimnáziumi tanulmányait a tatai Esterházy Gimnáziumban végezte és ott is érettségizett (1938–46). A Jézustársaságba 1946-ban lépett be. A budapesti Manrézában végezte a noviciátust. Filozófiai tanulmányait Szege-den kezdte el 1948-ban, ahol nagy segítségére volt P. Fábrynak, aki a skolasztikusok külföldre szökését szervezte. Miután ő is külföldre kényszerült menni, Innsbruckban folytatta a filozófiát, amit Chieriben, az Aloysianumban fejezett be (1949–51). Utána Louvainben, a Collège Philosophique St. Albert-ben M. A. és L. Phil. fokozatot szerzett (1952–54). Teológiai tanulmányait Granadában, Spanyolországban végezte 1954–58 között a Facultat Teologicán s elnyerte az S. T. L. fokozatot. 1957. július 15-én szentelte ő pappá Granada-ban Emilio Bonavent Escuin, malagai segédpüspök. 1958–59-ben Murciában, Spanyolországban, végezte el a tertia próbációt, 1959–60-ban Németországban, Aschaffenburgban volt magiszter. 1960–62 között Rómában a Gregorinai Egyetemen doktorált S. T. D. fokozattal.

1962-től a szisztematikus teológia professzora a torontói Regis College-ban, ami 1969-től kezdve a Toronto School of Theology federált tagja, később a Torontói Egyetem része lett. Itt tanított fundamentális teológiát, krisztológiát, a házasság és a papi rend szentségát, a Szentlélek ajándékait és a teológiai erényeket, egyháztant, az áldozat fogalmának fejlődését, a Szentlélek teológiáját, teologia africana-t, apologetikát, kegyelemtant, eschatológiát, és egyéb sajátos kurzusokat. 1967–69 között az ottawai St. Paul University-ben volt meghívott professzor. – A kanadai püspöki konferenciának 1967-ben teológiai szakértője (peritus) volt a diakonátus visszaállításával kapcsolatos kérdésekben. 1975–76-ban tanácsosa volt annak az tervezetnek, mely a sioux indiánok számára készített egy programot diakónusok előkészítésére, majd 1982-ben egy 5 éves programot segített kidolgozni papnevelés számára.

1978-ban megalapította és éveken át szerkesztette az Ultimate Reality and Meaning (URAM) folyóiratot Torontóban, mely hivatva volt előkészíteni az Encyclopedia of Ultimate Reality and Meaning-et. 1985–87 között első elnöke volt az International Society-nak az Encyclopedia számára. 1986-ban megalapította és irányította a Magyar Egyháztörténelmi Munkaközösség, (Church History in Hungary) szervezetet (METEM). 1989-ben megalapította a Magyar Egyháztörténelmi Vázlatok című folyóiratot, melyet Budapesten adnak ki. 1991-ben a Vatikán kinevezte a nem-hívókkal foglalkozó Dialogus konzultorává. 1992-ben „professor emeritus” lett. 1994–96 között a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium első igazgatója volt.

Számtalan teológiai cikket publikált különböző folyóiratokban: Katolikus Szemle, Projección, Sziv, Science Ecclesiastique, Revue de l'Université d'Ottawa, Magyar Papi Egység, Novum Testamentum, Heythrop Journal, Szolgálat, Rassegna di Teologia, Journal of Ecumenical Studies, Science et Esprit, Acta Congressus Mariologici 1972, Expository Times, Zeitschrift für Katholische Theologie, Ultimate Reality and Meaning, Lexikon der Psychologie, Studies in Religion, Studi Tomistici, The Thomist, Enciclopedia di Teologia Fundamentale, African Philosophical Inquiry, Vigilia, The Asian Journal of Theology.

Publikált könyvei: Caritas est in ratione, 1966, Faith under Scrutiny, 1975, A

Kinyilatkoztatás Teológiája, és A Kinyilatkoztatás Kritikája, 1975, 1977, The Sacrificial Interpretation of Jesus' Achievement, 1979, Eschatology: Eternity and Eternal Life, 1992. Jesus Christ as Ultimate Reality and meaning, 1994. Thinking about Faith, vol.1: Love, 2006. Latin teológia jegyzetei: De Christo Legato seu de Ingressu Personali Dei in Historiam Humanam, 1962–63, De Gratia Christi Sanctificante seu de Vita in Christo Nova Hominis, 1963–64, De Fide Virtutibusque Infusis, 1963–64, De Matrimonio, 1964–65, De Ordine, 1964–65, De Revelatione Christi, 1965–66.

Nyugdíjas tanárként is folytatta írói tevékenységét. Szívbjába miatt egyre gyengült, de rendületlenül tovább dolgozott. 2008-ban a pickeringi jezsuita Infirmáriába költözött és ott halt meg 2008. május 17-én 81 éves korában, jezsuita életének 62., papságának 51. évében. Temetése Courtlandon lesz magyar jezsuita testvérei mellé.

P. Horváthnak már skolasztikus korában tüdőbetegsége miatt meg kellett szakítania tanulmányait, de németországi szanatóriumi pihenése után mégis befejezte azokat és hamarosan le is doktorált Rómában teológiából. Fáradszaktalan tanított, írt, új tervek szöött, enciklopédiát szervezett, megalapította a METEM-et, folyóiratot szerkesztett, kongresszusokat rendezett, amíg egészsége engedte. Teológia-tanári nyugdíjazása után lelkesen elvállalta Miskolcon az akkor induló jezsuita gimnázium igazgatói tisztségét az első két évre. Kitaró teológiai munkásságát a jövő fogja megítélni, de már tanítványai is sokat merítettek bölcsességéből. Mindig mosolygó arca híven tükrözte a jezsuita élet örömeit, amit az Úr Jézussal való bensőséges kapcsolata biztosított számára.

† Rev. Izay Géza
(1916–2008)

Izay Géza 1916. augusztus 3-án született arisztokrata családban. Középiskolai tanulmányainak befejezése után Budapestre belépett a jezsuita rendbe és 1942. május 13-án pappá szentelték. Kiválóan tudott foglalkozni a fiatalokkal. Még teológiai tanulmányai idején írt számukra egy nagyhatalmú könyvet M. Deesy Géza álneven: *Krisztusban Őltözött*, az oltár-raemelt jezsuitákról a rend első négy évszázadában. (Budapest, Korda, 1938).

1945-ben elhagyta Magyarországot, a határon elfogták az oroszok, de sikerült tőlük megmenekülni. Egy ideig amerikai menekülttáborban volt, majd eljutott Rómába, ahová küldetése szöött. Ott kapcsolatot talált a pápa körüli bíborosokkal és tudomást szerzett Mindszenty bíborosi kinevezéséről.

A politikai helyzet miatt P. Izay nem tudott visszatérni Magyarországra. Magyarországi élményeiről nem szeretett beszélni, nem is igen volt kapcsolata külföldön magyarokkal. Két évet töltött Rómában, majd elhatározta, hogy kilép a jezsuita rendből és Franciaországban lesz világi pap. Tökéletesen megtanulta a francia nyelvet. 1948–52 között prefektus volt Melunban a Collège Saint-Aspais-ban, majd 1952–54 között Párizsban a Fénelon Lyceum internátusában. Végül 1954-ben kikötött Never egyházmegyéjében, ahol szívesen befogadták. 15 éven át Boulogne-Billancourt-ban, majd Notre-Dame-ban, aztán a Sainte-Cécile Plébánián működött, végül 35 éven át Saint-Jean-Baptiste de Neullyben szöglált.

2003-ban nyugdíjba ment és Bretagne-ban, Plouézec-ben telepedett le. Itt halt meg 2008. április 28-án. Temetésén sok francia pap volt jelen, és néhány magyar, akik magyar földet szörtak koporsójára. 88 éves korában halt meg, 66 évi papi szöglálat után.

Miklósházy Attila ny. püspök

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmise helye és ideje után. Megtalálható még az MKPP honlapján is: <http://www.katolikus.hu>

ANGLIA:

London: Virágh József főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB-London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove; www.magyarkatolikusok.co.uk

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Rochdale, Wolverhampton, Bradford, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécsújváros (Familien-Kirche) 17.00-kor; Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, Tel.: 0043-1/317 3656.

Burgenland/Alsóőr: P. Kersztálfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: Kersztalv@freemail.hu Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 10.45-kor.

Grác: Ugr. Mihály gondnok, Tel.: 0043-316/68 35 08; szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz.

Innsbruck: Dr. Magda Szilveszter diakónus, Tel.: 0043-512/204 103. Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax), E-Mail: ernest.szabo@diözese-linz.at; Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Simon Attila káplán, Tel.: 0043-676/877 27 345, E-Mail: simonatti@freemail.hu; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 13.00-kor a Kapuziner Kirche-ben, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombat 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Bohumy István, Tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue del Arbre Béni 123, B-1050 Bruxelles/XL, Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liège/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33, B-4000 Liège, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22116 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztust kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Tel.: 0033-1/42 086170, Fax: 0033-1/42 067155, <http://magyarmisszio.free.fr>

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 302, Avenue Jean Jaures, F-69007 Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636.

NÉMETORSZÁG

Augsburg-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Türos Dező plébános, Ungarische Kath. Mission, Zirkelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/41 90 25 30 vagy 0049-170/77 18 529.

Bamberg-Eichstätt-Regensburg-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landsut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, Tel.: 0049-91/507 57 96.

Essen-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fräziskaner Str. 69a, D-45139 Essen, Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060.

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegyek Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Baden Baden. Erd. Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe, Tel.: 0049-721/ 687215.

Berlin-i és Hamburg-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen, Erd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Köln-i Főegyházmegye és Aachen: Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Theiboldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarnzentrum@netcologne.de Tel.: 0049-221/238060. Fax: 0049-221/ 232120; <http://www.Ungarnzentrum.de>

HIRDETÉSEK

Hévízen (termáltó) gyönyörű helyen apartmanok egész évben kiadók, 10 EUR/fő. T.: +3683/341-063.

Eladó Bp.-en, II. ker., Szilágyi Erzsébet fasorban, panorámás, 114 m²-es, 3,5 szobás, igényesen felújított öröklakás tulajdonostól. Irányár: 39 900 000 Ft. T: 17 h után: 0036-30/501-0415.

Bajorországban élő magyar férfi (56 éves, 172/85) házasság céljából párját keresi, kb. 42-46 éves, 155/55 hölgy személyében. T.: 0049-(0)9474/95 15 30, v. 0049-(0)162 36 04 262.

Budapest, XX. ker., 400 m² ingatlan, zöldövezetben, akár három család részére is önállóan lakhatóan, teljesen közművesített területen eladó. T.: 0049-6224/788 26 (este).

Betegápolót keresek helyettesnek, és takarítót állandóra, német nyelvtudással, Frankfurt mellé. T.: 0049-(0)6120/97 27 50 (este 17-20 között).

Magyarul is értő hölgy ápolását, gondozását, háztartásvezetést vállalom, München és környékén (50 éves hölgy, 6 év tapasztalattal), bentlakással. T.: 0175 350 77 52, este.

Limburg-Fulda-Mainz-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795021-22. Fax: 0049-69/97 78 26 84. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freising-i Főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió – Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberhöhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049-89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

Münster-Paderborn-Osnabrück-i Egyházmegyek: Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Kath. Ung. Mission, Middelheld 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel./Fax: 0049-251/32 65 01. E-Mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passau-i Egyházmegye: Misézóhely: Passau: Erd. Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

Rottenburg-Stuttgart-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommheim, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart. Tel.: 0049-711/2369190, Fax: 0049-711/2367393, E-Mail: missio@ukgm-stgt.de, istvan.gyuras@ukgm-stgt.de <http://www.ukgm-stgt.de>

Würzburg-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Konkscs Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43.

NORVÉGIÁ: Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise a Szent József-kápolnában (Akersveien 4). Tel./fax: 0047/22744 124.

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039-06/684-2620, primemete@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell'Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja kápolnában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József Sch.P., Tel.: 0039/347.344.55.38, E-Mail: ruppert@calasanz.net

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-1/36 23 303. E-Mail: fvizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041-26/534 0672. Szentmise minden hó 4. vasárnapján 11.15-kor, az Orsolyiták templomában (rue de Lausanne), Misézó helyek: Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Tel.: 00 41-22/7910458; Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Tel.: 0041-21/6478 678; Bern: Röm. Kath. Ungarn-mission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. E-Mail: info@katolikus.ch <http://www.katolikus.ch>

Basel: Pál István, Tel.: 0041/765185441. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. □

Keresztény Élet

A vallásos családok hetilapja – a család minden tagjának

EGYHÁZUNK ÉLETÉBŐL: a Magyar- és a Világegyház hírei, eseményei – tudósítások Magyarországról, Erdélyből és Felvidékről – Egyházi mozaik: röviden, sok képpel – Papi arcélek

LELKISÉG: egyházi naptár: ünnepek, szentek, névnapok – Evangélium-magyarázat (Rózsa Huba professzor) – szentek élete, történetei – Bolberitz Pál: Erkölcsi kérdések – görög katolikus rovat – az Isteni Irgalmasság tisztelete **KÖZÉLETI ÍRÁSOK:** Czákó Gábor és Szentmihályi Szabó Péter jegyzetei – heti parlamenti összefoglaló – Törvénytár – sajtószemle a Kárpát-medencéből **CSALÁD ÉS SZABADIDŐ:** ismert művészek beszélnek életükről, hitükről – Kósa Csaba irodalmi jegyzetei – lapunk postájából – humor, rejtvény **IFJÚSÁGI ROVAT:** magyar népmesék – Kamaszkör: négy szemközt a lelkiatyával – rejtvények gyerekeknek – képregény: nemcsak fiataloknak **KULTÚRA:** magyar írók, költők elbeszélései, versei – könyvismertetők

Ha elsőbbségi postával kéri, akkor vasárnapig megkapja!

ELŐFIZETÉSI DÍJ EURÓPÁBAN:

1 példány 1 évre (52 lapszám):

Elsőbbségi postával: 130 EUR/év – Normál postával: 115 EUR/év

Legalább 4 példány egy küldeményben történő rendelése esetén

1 újság előfizetési díja:

Elsőbbségi postával: 88 EUR/év – Normál postával: 75 EUR/év

RENDELÉSI CÍM:

Keresztény Élet Szerkesztősége – H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: 36-1/328-0196, Fax: 36-1/328-0198, E-mail: maximil@t-online.hu

Ha szeptember 1-ig megrendeli, ajándékba adjuk a Katolikus Kalendárium és a Katolikus Falinaptár 2009-es számát!

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

Keresztelések: Báno Nahuel Bruno, B. József és K. Tímea Judit kisfia 2008. április 27-én missziók házi kápolnájában részesült a keresztség szentségében.

*

Szentségi házasságot kötöttek: Brandt Leif Ardo és Rogge-Solti Veronika február 16-án a müncheni Alte St. Martin-templomban.

*

Halottaink : Mildschütz Erzsébet 95 éves korában hunyt el, temetése március 13-án a müncheni Westfriedhofban, valamint **Feigi Pál** 68 éves korában hunyt el, temetése a rosenheimi Städtischer Friedhofban volt. Nyugodjanak békében!

Varga Katalin

Magyar Katolikus Misszió, München

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük *helyi terjesztőinkkel (missziókkal)* rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az ÉLETÜNK müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNK BEN

Apró-, házassági-, általános hirdetés betűnként:	0,10 EUR
"Jelleg"- postaköltség	5,00 EUR
Üzleti-, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyzáró, 1. "pontos" keret	10,00 EUR
Kétfélsoros hirdetés az összeg kétszerese.	
Külföldi kivándorlók eseteként árazunk.	

Egyháztudományi háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

Felküls kiadó:

Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
Felküls szerkesztő: Czoborczy Benke
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József és Vincze András

*

Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATURA
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Chefredakteur: dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 15 EUR

11 Exemplare

nach Überset mit LuftPost USS 50

*

ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentútra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 1,50 EUR
Előfizetési ár egy évre 15 EUR
Tengerentútra USS 50

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
BIC PBNKDE33

*

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

*

Druk: AMPER DRUCK GmbH
Am Föhlenhof 5,
82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHEIBEIN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.